T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ

BİLİŞİM ENSTİTÜSÜ YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ÖĞRETMENLERİN BİLGİ TEKNOLOJİLERİNE VE FATİH (FIRSATLARI ARTTIRMA VE TEKNOLOJİYİ İYİLEŞTİRME HAREKETİ) PROJESİNE BAKIŞ AÇISI, PROJEDEN BEKLENTİLERİ (ANKARA İLİ ÖRNEĞİ)

Hazırlayan
Cihan BAŞDUVAR

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mehmet TOPLU

AĞUSTOS 2013
ANKARA

Cihan BAŞDUVAR tarafından hazırlanan "**Öğretmenlerin Bilgi Teknolojilerine Ve FATİH (Fırsatları Arttırma Ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesine Bakış Açısı, Projeden Beklentileri (Ankara İli Örneği)"** adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Mehmet TOPLU

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği / oy çokluğu ile yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : _____

Üye : _____

Üye : _____

Üye : _____

Üye : _____

Tarih : ...../……/……

Bu tez, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

TEŞEKKÜR

Araştırmamın her aşamasında aydınlatıcı görüş ve yardımlarını esirgemeyen, araştırmayı sabırla yönlendiren çok değerli hocam, Doç. Dr. Mehmet TOPLU ’ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek lisans eğitimimin tez aşamasında tanıdığım ve çalışmamın tamamında desteğini, bilgisini ve güler yüzünü esirgemeyen değerli hocam Okt. Dr. Şahin GÖKÇEARSLAN’a teşekkür ediyorum.

Bunun yanı sıra, yüksek lisans dönemimde dünyaya gelerek bana mutluluk ve şans getiren oğlum Osman Melih’e ve anlayışlı eşime teşekkür ediyorum.

Son olarak araştırmamda bana yardımcı olmak için değerli vakitlerini benimle paylaşan okulların idareci ve öğretmenlerine de teşekkür ederim.

Cihan BAŞDUVAR

ÖĞRETMENLERİN BİLGİ TEKNOLOJİLERİNE VE FATİH (FIRSATLARI ARTTIRMA VE TEKNOLOJİYİ İYİLEŞTİRME HAREKETİ) PROJESİNE BAKIŞ AÇISI, PROJEDEN BEKLENTİLERİ (ANKARA İLİ ÖRNEĞİ)

BAŞDUVAR, Cihan
Yüksek Lisans, Yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet TOPLU
Ağustos – 2013

Bu araştırmada, FATİH (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme) Projesinin uygulandığı pilot okullarda görev yapan öğretmenlerin projeye ilişkin görüşleri incelenmektedir.

Araştırma Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı devlet okullarında gerçekleştirilmiş ve çalışmaya Ankara ilinde 2012-2013eğitim öğretim yılında görev yapan 109 öğretmen katılmıştır. Öğretmenlerin tümüne daha önce hazırlanan anket uygulanmıştır. Hazırlanan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmenlerin kişisel bilgilerini içeren sorular bulunmaktadır. Anketin ikinci bölümünde ise, beşli likert tipi maddelerden oluşan sorular yer almaktadır. Anketin cevap seçenekleri "Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum" biçimindedir. Sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5 olarak numaralandırılmıştır.

Anket maddeleri frekans değerleri, yüzde analizi ve t-testi uygulanarak çözümlenmiştir.

Araştırmanın sonucunda;

Proje kapsamındaki akıllı tahtaların öğretmenler tarafından aktif olarak kullanıldığı tespit edilmiş, öğretmen görüşlerine bakıldığında ise derslerin görsel olarak zenginleşmesinin hem öğrencinin derslerden daha fazla zevk almasına hem de eğitimin daha kalıcı olmasına imkân sağladığı fikrine ulaşılmıştır.

Öğretmenler, tablet bilgisayarların öğrencilerin dikkatini dağıttığını, öğrencileri ders dışı faaliyetlere (oyun, internet, mesajlaşma vb.) yönelttiğini bu nedenle de derslerde kullanılmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler, e-içeriğin eğitim için bir ihtiyaç olduğunu, FATİH Projesi kapsamında hazırlanacak e-içerikleri de derslerinde aktif kullanacaklarını bunun yanı sıra bu e-içeriklerin oluşturulmasında öğretmenlerin de aktif görev alması gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenler, son yıllarda bilgisayar derslerinin önemini kaybettiğini, internetin ve bilgisayarın bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin tekrar müfredata konulması gerektiğini, bu durumun öğrenciler ve FATİH Projesi için faydalı olacağını düşünmektedirler.

Proje kapsamında verilen hizmet içi eğitim programlarına öğretmenlerin tamamının katılması gerektiği, bu durumun projenin başarısını doğrudan etkileyeceği düşünülmektedir.

TEACHERS' PERSPECTIVES TO PROJECT OF FATİH (INCREASİNG OPPORTUNİTİES AND IMPROVİNG TECHNOLOGY MOVEMENT) AND INFORMATION TECHNOLOGIES, EXPECTATIONS OF THE PROJECT (SAMPLEOF ANKARA)

BAŞDUVAR Cihan
Master Of Science, Department of Management Information Systems
Thesis Advisor: Associate Professor Mehmet TOPLU
August – 2013

İn this research, teachers' who are working in schools where project of FATİH implemented, views were examined.

Research carried out in public schools under Directorate of National Education of Ankara and 109 teachers working in Ankara participated in the 2013-2014 academic year. Previously prepared questionnaire was administered to all teachers. The survey consists of two parts: Containing the personal data of the first part, the teachers, there are questions about the demographic structure. In the second part of the questionnaire, likert-type questions are of the substances it is respectively numbered in 1, 2, 3, 4, 5.

Surveys were analyzed by Frequency values, analysis of and t-test.

As a result of the study;

Smart boards which are the Hardware within the scope of the project were actively used by teachers. From the teachers' opinions, if the lessons have richer visual students take more pleasure from courses and education have been shown to be a more permanent.

Because of distributing notices of students' and direct students to extra-curricular activities (games, internet, messaging etc.), tablet computers are not actively used by teachers.

Teachers specified that they will actively use the e-contents under Project of FATİH; teachers thought that they should be involved in the preparation of this content.

Teachers believe that in recent year's computer courses has lost the importance, including informed and safe use of the internet and computer courses should be placed in the curriculum and this will be useful for Project of FATİH.

"All of the teachers should be integrated into in-service training programs in the scope of the project this condition is thought to directly affect the success of the project." has been thought.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZASI ..... **i**

TEŞEKKÜR ..... **ii**

ÖZET ..... **iii**

ABSTRACT ..... **iv**

İÇİNDEKİLER ..... **v**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**

KISALTMALAR ..... **viii**

BÖLÜM I **1**

1.GİRİŞ 1

1.2 Araştırmanın Amacı 2

1.3 Araştırmanın Önemi 3

1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları 3

1.5 FATİH Projesi ve Bileşenleri 4

1.5.1 Donanım ve Yazılım Altyapısı Bileşeni 6

1.5.2 E-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi 6

1.5.3 Öğretim Programlarında Etkin Bilgi Teknolojileri Kullanımı 12

1.5.4 Derslerde Bilgi Teknolojileri Kullanımı İçin Öğretmenlere Hizmetiçi Eğitim 15

1.5.5 Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir Ve Ölçülebilir Bilgi Teknolojileri ve İnternet Kullanımı 17

BÖLÜMII **18**

2.YÖNTEM 18

2.1 Araştırmanın Modeli 18

2.2 Örneklem 18

2.3 Veri Toplama Araçları 18

2.4 Anket Formunun Hazırlanması 19

2.5 Anketin Uygulanması ve Verilerin Toplanması 19

2.6 Anketlerden Elde Edilen Verilerin Analizi 20

BÖLÜMIII.....20

3. BULGULAR ve YORUM.....20

3.1. Demografik Özellikler.....20

3.2. FATİH PROJESİ.....22

3.3. Altyapı-Donanım Bileşeni.....25

3.4. Hizmetiçi Eğitim Bileşeni. 27

3.5. E-içerik Bileşeni. 28

3.6. Öğretim Programlarında Etkin Kullanımı Bileşeni.....30

3.7. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir Ve Ölçülebilir BT Ve İnternet Kullanımının Sağlanması Bileşeni.....32

3.8. Cinsiyete Göre T-testi Sonuçları... 33

3.9. Öğretmenlerin Görev Yaptığı Öğretim Kademelerine Göre T-testi Sonuçları.....35

BÖLÜMIV.....36

4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....36

KAYNAKLAR 39

EKLER.....44

EK-1: İZİN BELGESİ.....44

EK-2:FATİH PROJESİ DEĞERLENDİRME ANKETİ 45

EK-3: ÖZGEÇMİŞ.....47

TABLOLARIN LİSTESİ

Tablo 1.1. 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı MEB İstatistikleri 5

Tablo 3.1. Demografik Özellikler 5

Tablo 3.2. Branşlar 5

Tablo 3.3. FATİH PROJESİ.....8

Tablo 3.4. Altyapı-Donanım Bileşeni. 9

Tablo 3.5. Hizmetiçi Eğitim Bileşeni. 15

Tablo 3.6. E-içerik Bileşeni. 18

Tablo 3.7. Öğretim Programlarında Etkin Kullanımı Bileşeni.....18

Tablo 3.8. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir Ve Ölçülebilir BT Ve İnternet Kullanımının Sağlanması Bileşeni.....18

Tablo 3.9. Cinsiyete Göre T-testi Sonuçları 18

Tablo3.10.Öğretmenlerin Görev Yaptığı Öğretim Kademelerine Göre T-testi Sonuçları. 18

KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılan bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
FATİH	Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme
BT	Bilgi Teknolojileri
YEĞİTEK	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri
TTKB	Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
Z-Kitap	Zenginleştirilmiş Kitap
α	Cronbach Alfa

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda her toplumda ve neredeyse tüm alanlarda köklü değişiklikler meydana gelmektedir. Bilgi çağı olarak adlandırılan bu çağın en önemli özelliği, bilgi teknolojilerinin yoğun olarak kullanılmasıdır. Bilgi çağı, insanların bilgiye ulaşmak ve yaymak için ileri teknolojilere ihtiyaç duydukları bir çağdır. Bilgiye ulaşabilen, ulaştığı bilgiyi kendi yapısına uyumlu hale getirebilen ve buna yenilerini katabilen, bu bilgiyi yayabilen toplumlar ya da bireyler güçlü kabul edilmektedir. Bilgi ve teknolojinin bu kadar önemli olması ve toplumsal alanlarda yoğun olarak kullanılması her alanda olduğu gibi eğitim sisteminde de yapısal değişimleri gerekli kılan etmenlerin başında gelmektedir (Erişen ve Çeliköz, 2007).

Çağımızın teknolojik gelişmeleri sayesinde, eğitim uygulamalarına yeni imkânlar sağlanarak, kullanılan ortam ve yöntemler zenginleştirilmektedir (Koşar ve Çiğdem, 2003). Eğitim hizmetlerini daha geniş kitlelere daha kaliteli biçimde götürebilmek için çağdaş eğitim teknolojisinin tüm olanaklarından etkili bir biçimde yararlanmak gerekir. Bu olanaklardan yararlanmak suretiyle öğrenme öğretme ortamını iyileştirmek, eğitimin kalitesini yükseltmek ve eğitim hizmetlerinin kapsamını genişletmek mümkündür (Yüksel, 2003).Teknolojideki bu gelişmeler, yeni ve farklı öğretim yaklaşımlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yeni teknolojilerin geleneksel sınıf ortamlarına entegre edilmesini kolaylaştıracak pek çok çalışma ve girişim yapılmıştır. Gerçekleştirilen bu uygulamalara paralel olarak, farklı entegrasyon yaklaşımlarının etkinliğini belirlemeye yönelik pek çok araştırma yürütülmüştür (Gülbahar, 2005).

Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılmasına başlanmasıyla birlikte klasik sınıf yönetiminden çağdaş sınıf yönetimine geçiş başlamıştır. Bu geçişteki en büyük etken, bilişim teknolojilerini öğretmenlerin doğru ve verimli bir şekilde kullanmaları olmuştur (Balkı, 2003).Bu durum öğrencileri de olumlu etkilemiştir. Öğrencilerin, iletişim teknolojilerini kullanmaları sayesinde, öğrenmekte oldukları yeni bilgileri eskisine göre çabuk öğrendikleri ve bu yeni bilgileri uzun zamanlı hafızalarına yerleştirmekte zorluk çekmedikleri görülmüştür. Uzun zamanlı hafızaya yerleştirilen bilgilerin, öğrenciler tarafından sürekli olarak gerektiği zamanlarda kullanımları ve gelecekte oluşacak olan öğrenmelerde de kolaylık sağladıkları ortaya çıkarılmıştır (Kurnaz, 2003).

İnternet kullanımı ve birçok değişik hizmetin elektronik ortamdan sunulması giderek artmakta ve teknoloji her geçen gün daha fazla gündelik hayat içerisine girmektedir. Buna bağlı olarak, eğitim sistemleri de bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmak ve onları kullanan insanlar yetiştirmek zorundadır (Bayrakçı, 2005:1). İnsanların bu teknolojiye uyumu, anlayabilmesi ve sunduğu fırsatlardan yararlanabilmesi için bilgi, beceri, tutum ve alışkanlık kazanmaları gerekir. Buna paralel olarak, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de eğitim alanında değişim ve gelişim kaçınılmaz olmuştur. Gelişmeler ilk olarak okullara idari işler kullanılmak üzere her okula bir bilgisayar temin edilerek başlamış, daha sonraları ise okullarımızda bilgisayar laboratuvarları oluşturulmuştur. Günümüzde ise istenilen her sınıfın birer bilgisayar laboratuvarına dönüştürülmesi ve eğitimle bilgi teknolojilerinin iç içe yürütülmesidir. Bunu gerçekleştirmek için Milli Eğitim Bakanlığı FATİH (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi iyileştirme Hareketi) Projesi'ni hayata geçirmek istemektedir.

FATİH Projesiyle, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla BT araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okulların 620.000 dersliğine akıllı tahta, tablet bilgisayar ve internet altyapısı sağlanacaktır. Dersliklere kurulan BT donanımının öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilecektir. Bu süreçte öğretim programları BT destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-içerikler oluşturulacaktır (MEB, 2012). Bunun yanı sıra projeyle eğitim sistemine katılan bu yeni bileşenlerin öğretim programlarında etkin, bilinçli ve güvenli kullanımının sağlanması amaçlanmıştır. Böylece günümüz modern eğitim sisteminin bütün özelliklerine sahip bir eğitim sistemi oluşturulmak istenmektedir. Eğitimin her alanında olduğu gibi bu projede de kilit konumda öğretmenler yer almaktadır. Öğretmenlerin projeye uyum sağlaması projenin başarıya ulaşmasında en önemli kriter olarak düşünülebilir. Bu nedenle: "FATİH projesinin amacına ulaşabilmesi için bilgisayar okur-yazarlığının yaygınlaştırılması ve projenin uygulayıcıları olan öğretmenlere yönelik eğitimlerin sunulmasının hayati önem taşıdığı söylenebilir" (Kayaduman, Sarıkaya ve Seferoğlu, 2011).

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma;

- Projenin merkezindeki uygulayıcılar olan öğretmenlerinin proje ve bileşenleriyle ilgili görüşlerini ortaya koymak,
- Projenin uygulama safhasında karşılaşılacak problemleri ve güçlükleri belirlemek,
- Projenin olumlu-olumsuz yanların tespit edilmesi,
- Projenin uygulanabilirliğine, hedeflenen başarıya ulaşılıp ulaşılmayacağına dair değerlendirme yapmak amaçlı yapılmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Ülkemizdeki eğitim kurumlarında da bilgi teknolojilerinden daha fazla yararlanılmaya çalışılmaktadır. Ancak bilgi teknolojilerinden yararlanmada kullanılan araç-gereçlerin niceliği ve niteliği kadar bilgi teknolojilerinden faydalanacak olan öğrenci ve öğretmenlerin bilgi teknolojilerine karşı olan tutumları da önemlidir.

MEB, eğitim sitemine köklü değişikler getirmesi beklenen FATİH Projesiyle modern bir eğitim sistemine geçmek istemektedir. Henüz pilot uygulama aşamasında olan bu projenin eksikliklerinin giderilerek eğitim sisteminin bütün ihtiyaçlarına cevap verebilecek kalıcı bir sistemin oluşturulması amaçlanmıştır. Bunun için öncelikle bu projenin merkezi ve asıl uygulayıcıları olan öğretmenlerin ihtiyaçları ve projeye hazırlık durumları ayrıntılı bir biçimde incelenmelidir. Bu doğrultuda yapılan çalışmanın projenin uygulayıcıları ve araştırmacılar için yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda belirtilmiştir.

1. Araştırma Ankara İli'nde FATİH Projesinin uygulandığı okullarda görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır.
2. Araştırma 2012-2013 yılının ikinci yarısında yapılan bir anket çalışması ile sınırlıdır.

1.5. FATİH Projesi ve Bileşenleri

FATİH Projesi, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından desteklenen bir projedir. Üç yılda tamamlanması planlanan projede 1. yıl ortaöğretim kurumları, 2. yıl ilköğretim ikinci kademe, 3. yıl ise ilköğretim birinci kademe ve okul öncesi kurumlarının BT donanım ve yazılım altyapısı, e-içerik ihtiyacı, öğretmen kılavuz kitaplarının güncellenmesi, öğretmenler için hizmet içi eğitimler ve bilinçli, güvenli, yönetilebilir BT ve internet kullanımı ihtiyaçlarının tamamlanması hedeflenmektedir (MEB, 2012).

	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
Okul Öncesi	2.005	953.209	13.134
İlkokul	28.177	5.426.529	261.497
Ortaokul	16.082	5.035.415	250.833
Ortaöğretim	9.384	3.824.549	232.517
TOPLAM	55.648	15.239.702	757.981

Tablo 1.1. 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı MEB İstatistikleri.

MEB'in okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarını kapsayan 2012–2013 eğitim öğretim yılı istatistiklerine göre, yurt genelindeki toplam resmi okul sayısı: 55.648'dir. Bu okullarda okuyan toplam öğrenci sayısı: 15.239.702 kişi, bu okullarda görev yapan öğretmen sayısı 757.981 kişidir.

Okul öncesi kurum sayısı 2.005'dir, toplam öğrenci sayısı 953.209, bu kurumlarda görev yapan öğretmen sayısı 13.134 kişidir. İlkokul sayısı 28.177, ilkokul öğrencisi 5.426.529, ilkokullarda görev yapan toplam öğretmen sayısı 261.497'dir. Toplam ortaokul sayısı 16.082, ortaokul öğrencisi sayısı 5.035.415, ortaokullarda görev yapan öğretmen sayısı 250.833 kişidir. Ortaöğretim kurumlarının sayısı ise 9.384, öğrenci sayısı 3.824.549 ve bu okullarda görev yapan öğretmen sayısı 232.517 kişidir. (Milli Eğitim Bakanlığı İstatistikleri, 2013).

FATİH Projesinde gelinen noktaya bakıldığında, akıllı tahta ihalesini 2012 yılında kazanan Vestel Dijital A.Ş firması 85.000 adet akıllı tahtanın ortaöğretim kurumlarına montajını tamamlamıştır.

12.12.2012 tarihinde Vestel Dijital A.Ş ile imzalanan sözleşme ile 49.000 adet tablet bilgisayarın pilot uygulama kapsamındaki okullara dağıtımı gerçekleşmiştir.

10.600.000 adet tablet bilgisayar alımı ihalesi 29.04.2013 tarihinde MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (MEB-YEĞİTEK) tarafından gerçekleştirmiştir.

347.367 adet akıllı tahta ve 42.000 çok fonksiyonlu yazıcı alım ihalesi 23.07.2013 tarihinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yapılmıştır. 2. Faz yerel alan ağı kurulum işi ihalesi ise MEB tarafından 25.04.2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İhale sonuçlarının önümüzdeki günlerde açılanması beklenmektedir.

FATİH Projesi beş ana bileşenden oluşmaktadır. Bunlar:

1. Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması
2. Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi
3. Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı
4. Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimi
5. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımı

Projede, e-Dönüşüm Türkiye kapsamında üretilen ve Ülkemizin bilgi toplumu olma sürecindeki eylemleri tanımlayan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, Bakanlık Stratejik Planı ve BT Politika raporunda yer alan hedefler doğrultusunda 2013 yılı sonuna kadar dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır (MEB, 2012).

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan (2006-2010) Bilgi Toplumu Stratejisi'nde Bilişim teknolojilerinin eğitim Sisteminde kullanımıyla ilgili olarak "Bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin temel araçlarından biri olacak ve öğrencilerin, öğretmenlerin bu teknolojileri etkin kullanımı sağlanacaktır." hedefi yer almaktadır. Bu kapsamda, MEB Bakanlığından örgün ve yaygın eğitim verilen kurumlarda bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısını tamamlanması, öğrencilere bu mekânlarda bilgi ve iletişim

teknolojilerini kullanma yetkinliğinin kazandırılması, bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim programlarının geliştirilmesi istenmektedir. Bilgi Toplumu Stratejisi'nde ayrıca bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması için MEB'in görev alanıyla ilgili olarak aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesi istenmektedir (MEB, 2012).

- Bireylerin yaşam boyu öğrenim yaklaşımı ve e-öğrenme yoluyla kendilerini geliştirmeleri için uygun yapıların oluşumu ve e-içeriğin geliştirilmesi,
- Ortaöğretimden mezun olan her öğrencinin temel bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım yetkinliklerine sahip olması,
- İnternetin etkin kullanımı ile her üç kişiden birisinin e-eğitim hizmetlerinden faydalanması,
- Herkese bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme ve kullanma fırsatının sunulması,
- İnternet, toplumun tüm kesimleri için güvenilir bir ortam haline getirilmesi.

1.5.1. Donanım ve Yazılım Altyapısı Bileşeni

Bu projeyle dersliklerin tamamına akıllı tahtaların kurulması, her okul için bir adet çok fonksiyonlu yazıcı ve bir adet doküman kamera, her öğretmen ve öğrenci için bir adet tablet bilgisayar dağıtılması planlanmıştır. Cihazların 6 ayda bir düzenli bakımları ve 3 ayda bir de periyodik bakımları yapılacaktır. Kablolu internet imkânı olmayan okulların uydu internet kullanılarak internet ihtiyacının karşılanması planlanmıştır. Projede internet ağı alt yapısının oluşturulmasında ise Türkiye de üç bölüm halinde çalışma yapılacaktır (Batı Anadolu, İç Anadolu ve Doğu Anadolu).

1.5.2. E-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi

Günümüzde bilgi hızla değişmekte, bilgiye ulaşma yolları çeşitlenmekte ve en önemlisi de öğrenciler bilişim teknolojilerini etkin olarak kullanmaktadırlar. Çağın gerektirdiği bilgi ve beceriler, geleneksel eğitim ortamlarının yanı sıra elektronik iletişim ortamlarında da sunulabilmektedir. Öğrencilerin bilgisayar, internet, cep telefonu vb. teknolojik araçlardaki gelişmeleri yakından takip etmeleri ve bu araçları öğrenme amacıyla kullanmaları, öğrenme-öğretme sistemlerinde yeni yaklaşımların geliştirilmesini ve öğrencilere e-öğrenme sisteminin imkânlarının sunulmasını zorunlu kılmıştır. Eğitim öğretim içeriklerinin elektronik ortamda sunulması ve bunların etkin olarak kullanılması; öğrencileri

daha aktif kılarak bilgiye erişimi ve öğrenmeyi kolaylaştıracak, eğitimde fırsat eşitliğinin gerçekleşmesine de katkı sağlayacaktır. Eğitim öğretim içeriklerinin elektronik ortamda sunulması ve bunların etkin olarak kullanılması; öğrencileri daha aktif kılarak bilgiye erişimi ve öğrenmeyi kolaylaştıracak, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin gerçekleşmesine de katkı sağlayacaktır (MEB, 2012).

Okullarda kullanılan ders kitaplarının içeriklerinin teknolojinin avantajlarından yararlanılarak zenginleştirilmesi amacıyla z-kitaplar geliştirilmesi planlanmaktadır. Z-kitaplarla öğrencileri dijital ortamda tüm ders içeriklerine ulaşabilecek ve istedikleri yer ve zamanda zenginleştirilmiş içeriklerle etkileşerek öğrenme şansına sahip olacaktır. Ülkemizde teknoloji destekli eğitime geçişin yeni bir aşaması olan z-kitap ve e-içerik uygulamalarının beklenen etkiyi sağlayabilmesi ve eğitimde yenileşme sürecini destekleyebilmesi için e-içerikleri hazırlayan firmaların ve uzmanların konu ile ilgili hukuki çerçeveye uygun, öğrencilerin anlayabileceği ve müfredata uygun ürünler hazırlanması gerekmektedir.

Bu süreçte e-içerikleri inceleyecek olan uzmanların e-içerikleri inceleme çalışmalarının verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesi için Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) ile Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce (YEĞİTEK) oluşturulan komisyon çalışması sonucunda e-içerik (elektronik İçerik) ve z-kitap (Zenginleştirilmiş Kitap) hazırlama ve inceleme kriterleri oluşturulmuştur (MEB, 2012).

A. Z-Kitap ve E-içerikler İçin Genel Kriterler

1) T.C. Anayasası'na, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na ve diğer kanunlara aykırı hususlar içermemelidir.

2) Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'ne uygun olmalıdır.

3) Türkiye Cumhuriyeti'nin varlık ve bağımsızlığına, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne, Atatürk ilke ve inkılâplarına aykırı hususlar içermemelidir.

4) İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesine ve Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesinde yer alan ilkelere uygun olmalıdır.

5) Toplumlar arası ilişkileri zedeleyecek ifadeler içermemelidir.

6) Toplumun millî ve manevi değerlerine, genel ahlâka uygun olmalıdır.

7) Irk, dil, din, cinsiyet, felsefi düşünce, sınıf ve mezhep farkı gözetmemeli; kişi, kurum ve kuruluşları yıpratıcı nitelikte olmamalıdır.

8) Siyasi ve ideolojik öğeler taşımamalı; baskı, şiddet, suç unsurları içermemeli; zararlı maddeleri ve istismarı teşvik etmemeli. Bu bağlamda olumsuz gizli mesajlar içermemelidir.

9) Reklam amacıyla marka ve firma isimleri vb. öğeler ön plana çıkarılmamalı,

10) 5846 sayılı "Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na uygun olarak hazırlanmalıdır.

11)Ön yargıdan uzak, diyalog, hoşgörü, uzlaşma kültürü, empati, katılım ve çoğulculuk gibi değerlerin gelişimine katkı sağlar nitelikte olmalıdır.

B. Z-Kitap ve E-içerikler İçin Eğitsel (pedagojik) Kriterler

1) Kazanımları destekleyici nitelikte olmalıdır.

2) Pedagojik ilke ve uygulamalara uygun olmalıdır.

3) Bilimsel ve güncel olmalıdır.

4) Türkçe; doğru ve etkili kullanılmalıdır.

5)Yazılı içeriklerde; Türk Dil Kurumunun son yayımladığı Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu esas alınmalıdır (Orijinal belgeler ve alıntılar hariç).

6) Gereksiz içerik ve tekrarlar yer almamalıdır.

C. Z-Kitap ve E-içerikler İçin Tasarım Kriterleri

1) Kullanılan yazı karakterleri ve boyutu; yoğunluk, renk, boşluk, hizalama özellikleri açısından sınıf düzeyine uygun, kolay okunabilir ve anlaşılır, görsel olarak da ilgi çekici olmalıdır.

2) Temel tasarım ilkelerine ve elemanlarına uygun, özgün, özenli ve estetik olarak hazırlanmalıdır.

3) Ölçme değerlendirme sayfaları dikkati dağıtmayacak biçimde tasarlanmalıdır.

4) Ekrana gelen öğelerde kullanıcının dikkatini nereye yoğunlaştırması gerektiği belirgin olmalıdır.

5) Ekran, sayfa, sahne gibi bölümler; renk, biçim, kompozisyon açısından devamlılık, tutarlılık ve bütünlük içerisinde tasarlanmalıdır.

6) Görsel algı yönünden renk uyumuna dikkat edilmeli, renkler ayırt edici, temiz ve net olmalıdır.

D. Z-Kitap ve E-içerikler İçin Teknik Kriterler

1) Güncel yazılımlarda, eklenti ihtiyacı duymadan çalışabilmelidir.

2) Yazı tipleri içerik içinde gömülü olmalıdır.

3) Tanımlayıcı bilgilerle, (hangi kazanımı desteklediği ve diğer teknik özellikleri) arama kriterlerine uygun olarak etiketlenmelidir.

D.1 Ses Materyali

1) Ses seviyesi yeterli ve ayarlanabilir olmalıdır.

2) Seslendirmenin ses rengi, tonlaması ve vurgusu ile oluşturduğu algı, içerikle uyumlu olmalıdır.

3) Ses dosyası en fazla 5 dakika olmalıdır. (Programında dinleme metinleri olan dersler hariç.)

4) Kullanılan efekt v.b. unsurlar içerikle uyumlu olmalıdır.

5) Geçişlerdeki müzik ve efektler uyumlu olmalıdır.

6) Ses kayıtları, profesyonel ses kayıt teknikleriyle yapılmalıdır.

7) Ses kayıt özellikleri:

a. Örnekleme oranı en az 24 bit 48 Khz.,

b. Mono olmalıdır.

8) Ses kayıtlarındaki dip gürültüsü -55 dB ile -60 dB arasında olmalıdır.

9) Ses kayıtlarında, kayıt ses seviyesi 0 dB'in üstüne çıkmamalıdır.

10) Ses dosyası stereo, 128 kbps örnekleme oranında, mp3 formatında teslim edilmelidir.

D.2 Video Materyali

1) Flv veya mp4 formatında olmalıdır.

2) Videoda ses/müzik öğesi de bulunmalıdır.

3) Ses ve görüntü birbiri ile uyumlu olmalıdır.

4) Videoda kullanılan ses ve görüntü öğeleri, senkronize olmalıdır

5)Işık, çerçeveleme, çekim ölçekleri, açıları ve kompozisyon öğeleri bakımından görsel etkinliği ve bütünlüğü olmalı, görüntü estetiği sağlanmalıdır (bakış açısı, 1/3 kuralı, derinlik vb.).

6) Videolar 30 sn. ile 6 dk. arasında olmalıdır.

7) Videoların çözünürlüğü 352 X 288 ile 720 X 576 arasında olmalıdır.

8) Dramalarda yer alan karakterler, mekânlar, kostümler içeriğe uygun olmalıdır.

D.3 Animasyon

1) Boyutu en az 320 X 240, en fazla 1000 X 600 piksel olmalıdır.

2) Swf formatında olmalıdır.

3) En az 24 fps kare sayısında olmalıdır.

4) En az Action Script2.0 versiyonuyla yazılmış olmalıdır.

5) Tablet bilgisayarlarda parmak ile rahat kullanılabilecek şekilde olmalıdır.

6) Boyutu 50 MB'ı geçmemelidir.

7) Etkileşimli animasyonlarda açık ve net yönergeler kullanılmalıdır.

8) Etkileşimli animasyonlar uygun geri bildirim vermelidir.

9) Animasyonun sonlandığı belli olmalıdır.

10)Animasyonda kullanılan renkler birbiriyle uyumlu, içeriğe uygun, kolay anlaşılabilir ve öğrencinin sınıf seviyesine uygun olmalıdır.

11) Karakterler, arka plan görüntüleri ve nesneler birbiriyle uyumlu olmalıdır.

12) Karakterler, mekânlar, kostümler içeriğe uygun olmalıdır.

13) Canlandırmalar animasyon ilkelerine uygun düzeyde hazırlanmalıdır. (Örneğin, yürüme animasyonunda ayak hareketleri uyumsuz olmamalıdır.)

14) 3D (üç boyutlu) yazılımlar ile hazırlanmış modeller detay seviyesine sahip olmalıdır.

D.4 Grafik

1) Grafik Tasarım, illustrasyon ve karikatür gibi öğelerde, çözünürlük kalitesi 1024x768 ya da daha küçük olmalıdır ancak daha küçük çözünürlükteki görüntülerde görüntü kalitesinin bozulmayacağı asgari ölçüler kullanılmalıdır.

2) Gerektiğinde özgün tipografik tasarımlara da yer verilmelidir.

3) Tablo, şema, şekiller yalın, anlaşılır ve estetik olmalıdır.

4) Birden fazla kullanıldığında diğer tablo, şema ve şekillerle biçim olarak uyumlu olmalı ve bütünlük arz etmelidir.

5) Hareketli grafiklerde ses ve görüntü öğeleri senkronize olmalıdır.

6) Tablo ve şekillerin içeriklerini yansıtan uygun isimlendirmeler yapılmalıdır.

D.5 Fotoğraf

1) GIF veya JPEG formatında olmalıdır.

2) Boyutları 800X600 ile 1024X768 piksel arasında olmalıdır.

3) RGB modunda en az 8 bit'lik renk derinliği olmalıdır.

4) En az 72 DPI çözünürlüğe sahip olmalıdır.

5) Fotoğraflar çizik, lekeli veya hasarlı olmamalıdır (tarihi bakımdan bulunması güç olan fotoğraflar hariç).

6)Işık, çerçeveleme, çekim ölçekleri, açıları ve kompozisyon öğeleri bakımından görsel etkinliği ve bütünlüğü olmalı, görüntü estetiği sağlanmalıdır.

D.6 Harita

1) Renkli olmalıdır.

2) Lejant ve ölçekli verilmelidir (tarihi haritalar hariç).

3)Üzerindeki yazı, çizgi, sembol ve işaretler açıkça okunabilir çözünürlükte verilmelidir.

E. Ölçme Değerlendirme

1) MEB, TTKB tarafından kabul edilen ve okutulan ders kitaplarındaki mevcut sorular kullanılacak ve ölçme değerlendirme bölümündeki yükümlülük bu soruların etkileşimli hâle getirilmesi ile sınırlı olacaktır.

2) Çoktan seçmeli sorularda, sorular ve seçenekleri aslına sadık kalınarak etkileşimli hâle getirilecektir.

3) Doğru yanlış tipi sorularda öğrenciden doğru ya da yanlış ifadesini seçmesi istenecektir.

4) Boşluk doldurmalı sorularda, boşluğa gelebilecek ifadeler verilecek ve öğrencinin sürükleyerek yerleştirilmesi sağlanacaktır.

5) Eşleştirme sorularında, eşleşecek iki ifadeyi öğrencinin kolaylıkla birleştirebilmesi sağlanacaktır.

6) Açık uçlu sorularda, öğrencinin veri girişi yapması istenmeyecektir.

7) Öğrenciye açık uçlu sorular dışında olumlu veya olumsuz geri bildirimler verilecektir (MEB, 2012).

1.5.3. Öğretim Programlarında Etkin Bilgi Teknolojileri Kullanımı

Eğitimde FATİH Projesi'nin bileşenlerinden biri olan "Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı Bileşeni" ile de etkinlik ve kazanım ya da öğrenci merkezli olarak tanımlanan öğretim programlarının BT araçlarının etkin kullanımını içerecek hâle getirilmesi hedeflenmektedir. Bu bileşenin temel amacı; dersin amaç ve hedeflerine, öğrenme alanlarına

ve öğretim ilke ve yöntemlerine uygun olarak hazırlanmış kazanımların uygulanmasında ve öğretim etkinliklerinde FATİH Projesi kapsamında dersliklere sağlanan BT'nin daha etkin biçimde kullanılmasının sağlanmasıdır.

Çağımızda okuma-yazma bilen, aritmetik bilgileri olan kişileri tanımlamakta kullanılan eğitimli insan tanımı değişmiştir. Bugün bilgi toplumunda eğitimli insan, kendisi ile ilgili gelişmeleri takip edebilen, bunları hayatında uygulayan, sorgulayan, gelişime açık, bilgi ve iletişim teknolojilerini aktif olarak kullanabilen bir kişi anlamına gelmektedir (Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi, 2009). Bu değişimin kaçınılmaz sonucu olarak bireyler öğretim ortamlarında bilgiye ulaşmayı, kullanmayı ve yaymayı sağlayacak her türlü araçları kullanılmak zorundadır. Yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte bireylerin erişebilecekleri bilgi kaynakları da değişmiştir. Örneğin; günlük yaşantının her alanına giren ve yüz milyondan fazla insan tarafından kullanılan internet, iletişim ve bilgiye ulaşma aracı olarak öğretim programlarında dolayısıyla ders kitaplarında ve diğer öğrenme ortamlarında yerini almıştır. Bu durumu daha da geliştirme adına e-dönüşüm Türkiye kapsamında üretilen ve ülkemizin bilgi toplumu olma sürecindeki eylemleri tanımlayan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı ve BT (bilişim teknolojisi) Politika Raporu'nda yer alan hedefler doğrultusunda 2013 yılı sonuna kadar dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır (MEB, 2012).

Ülkemizde 2004 yılından itibaren uygulanmaya başlanılan yapılandırmacı yaklaşım ilkelerine uygun olan öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin kullanımı önemle vurgulanmıştır. Yeni öğretim programları öğrencilere kazandırılması istenilen, bilgi, beceri, değer ve kavramların anlatım yönteminin dışında özellikle bilişim teknolojileri ile bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve daha kalıcı hâle getirilmesini öngörmektedir. Geleneksel eğitim yaklaşımlarının yetersiz kaldığı içinde bulunduğumuz bilgi ve teknoloji çağında, çoklu zekâ ve yapılandırmacı eğitim yaklaşımlarında ön plana çıkan becerilerin arasında bilişim teknolojilerini etkin olarak kullanma da vardır (MEB, 2012).

Bu süreçte öğretim süreçlerine katılan herkesin (öğretmen, öğrenci, idareci, veli, vb.) teknolojiden ve bilimsel gelişmelerden eşit olarak faydalanabilme ve fırsat eşitliği ihtiyacı da ortaya çıkmıştır. Eğitimin geniş kitlelere eşit ve etkin biçimde ulaştırılabilmesi için bilişim teknolojilerinin olanaklarından tüm öğretim süreçlerinde yararlanılması gerekmektedir. Bu olanaklardan yararlanmak suretiyle öğrenme ve öğretme ortamlarının bilişim teknolojileri ile

iyileştirilmesi, fırsatların artırılması, eğitimin kalitesinin yükseltilmesi ve eğitim hizmetlerinin kapsamının genişletilmesi gerekmektedir (MEB, 2012).

Böylece;

- Ders tekrarlarının kolaylaşması,
- Zaman ve mekâna bağlı kalmaksızın öğretimin sağlanması,
- Çoklu ortamlarda değişik materyallerin kullanılmasıyla öğrenmenin kalıcılığının sağlanması,
- Ülkemizdeki eğitim alanındaki bilişim teknolojisinin kalitesinin artırılması,
- Sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerin çocukları ile sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ailelerin çocukları arasında fırsat eşitliğinin sağlanması,
- Öğrencilerin bilişim teknolojileri araçlarıyla okul dışında öğrenim etkinlikleri gerçekleştirmesi mümkündür.

BT araçlarının öğretim süreçlerinde etkin kullanımının sağlanması için öncelikle her ders için hazırlanan öğretim programlarında BT teknolojilerinin öğretim süreçlerinde nasıl kullanılacağının daha açık ve etkin biçimde ifade edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla öncelikle, dersliklere sağlanacak BT'nin öğretim programlarında etkin kullanımının gerektiği ders kazanımları belirlenecek ve bu kazanımlar doğrultusunda BT'nin etkin kullanımını içerecek biçimde güncelleştirilmesi gerçekleştirilecektir (MEB, 2012).

Projenin bu bileşeni kapsamında öncelikle Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından öğretim programlarında gerekli değişikliğin/açıklamanın yapılması, öğretmenlere ve ders kitabı yazarlarına ilgili kurul kararı ile yönlendirmenin yapılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda oluşturulacak olan program geliştirme komisyon üyeleri tarafından öğretim programlarında doğrudan BT donanımı ihtiyacı duyulan kazanımları ve örnek öğretim etkinliklerinin yapılandırılması sağlanacaktır. MEB Bakanlığı'nın ilgili birimleri tarafından bilişim teknolojilerinin ve e-içeriğin etkin kullanımına yönelik her ders ve öğrenme modülü için, ders kitabı ve öğretmen kılavuz kitapları güncelleme komisyonları oluşturulacaktır. Bu komisyonlar da eğitim materyallerinde gerekli çalışmayı gerçekleştirecektir.

Hazırlanan öğretim etkinlikleri ya da nesneleri; öğretim programları, ders kitapları ve öğretmen kılavuz kitaplarının içine entegre edilecektir. Kazanımlar için ihtiyaç duyulan e-içeriklerin (öğrenme nesnesi; animasyon, video, ses, e-sınav vb.) kullanıldığı BT destekli öğretim etkinlikleri hazırlanacaktır.

Böylece z-kitap oluşturularak akıllı tahta ve PC tabletlerde e-içeriğin ve z-kitapların kullanılması sağlanacaktır. Z-kitap kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının onayladığı ders kitaplarını; animasyon, video, ses, fotoğraf, harita, grafik, tablo, simülasyon vb. öğelerle etkileşimli hâle getirilecektir (MEB, 2012).

1.5.4. Derslerde Bilgi Teknolojileri Kullanımı İçin Öğretmenlere Hizmet içi Eğitim Verilmesi

Eğitimde FATİH Projesini meydana getiren beş bileşenden biri "Derslerde BT kullanımı için Öğretmenlere Hizmet içi Eğitim" bileşenidir. Proje bileşeni kapsamında; okullarda görev yapan yaklaşık 750.000 öğretmen için, sınıflara sağlanan donanım altyapısını, eğitsel e-içerikleri ve BT'ye uyumlu hale getirilen öğretmen kılavuz kitaplarını etkin biçimde kullanma becerilerini geliştirmelerine yönelik yüz yüze ve uzaktan eğitim aracılığıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri planlanmıştır (MEB, 2012). Eğitimin her alanında olduğu gibi bu projede de kilit konumda öğretmenler yer almaktadır. Bu nedenle: "FATİH projesinin amacına ulaşabilmesi için bilgisayar okur-yazarlığının yaygınlaştırılması ve projenin uygulayıcıları olan öğretmenlere yönelik eğitimlerin sunulmasının hayati önem taşıdığı söylenebilir" (Kayaduman, Sarıkaya ve Seferoğlu, 2011). "Teknoloji altyapısının ve uygun e-içeriklerin varlığı onları kullanabilecek öğretmenler olmadan bir işe yaramayacağından proje kapsamında hizmetiçi eğitim bileşeni önem kazanmaktadır" (Alkan, Bilici, Akdur, Temizhan ve Çiçek, 2011).

Proje kapsamındaki eğitimlerin genel amacı; öğrencilere zengin bir eğitim öğretim ortamı sunmak, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak ve ülkemizi eğitimde üst sıralara taşımaktır. Projenin hizmetiçi eğitim bileşeni ve diğer bileşenleri eşgüdümlü olarak yürütülmekte olup projenin planlanan süre içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir (MEB, 2012). Hizmetiçi eğitim kapsamında öğretmenlere öncelikle temel bilgisayar kullanım kursu verilerek teknolojiye olan yetersizliklerin giderilmesi ve daha sonrada BT'nin derslerde etkin ve verimli kullanılması için formasyona yönelik bir eğitimin verilmesinin uygun olacağı görülmüştür. Dolayısıyla "Temel Bilgisayar Kullanımı" konusunda eğitim almamış olanlar ile

bu konuda kendilerini yeterli görmeyenlere eğitici bilişim teknolojileri formatör öğretmenleri eğitim vermeye başlamıştır (MEB, 2012).

"FATİH Projesi Eğitimde Teknoloji Kullanımı Kursunun içeriği akademisyenlerden oluşan bir kurulla çalışmaları yapılmış ve eğitim içeriği oluşturulmuştur. Eğitimin İçeriği: Okul türüne göre öğretmen kılavuz kitapları veya öğretim programları doğrultusunda derslerini işleyen öğretmenlerin, eğitim-öğretim sürecinde bilişim teknolojilerini etkin ve verimli olarak kullanabilmesini sağlamaktır. Proje kapsamında kurulacak olan donanımları bu amaca yönelik olarak etkin kullanımını sağlamaktır. Kurs içeriği boyunca öğretmen kılavuz kitaplarına ve öğretim programlarındaki kazanımlara bağlı kalarak ve yapılandırmacı yaklaşımın dışına çıkmadan dersin süreçlerinde bilişim teknolojilerinin ve e- materyallerin nasıl kullanılacağı konularına değinilmiştir (MEB, 2012).

Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü temel eğitime destek projesi kapsamında, öğretmenlerin teknolojiyi eğitim sürecine dahil etmeleri ile ilgili sahip olması gereken yeterlilikleri ve aranan özellikleri belirtmiştir. Öğretmenlerin teknoloji kullanma yeterliliği, öğrenme sürecine yönelik uygulamalarda ve buna ilişkin sorumluluklarını yerine getirmede uygun teknolojiyi kullanmaları olarak belirtilmiştir.

MEB, öğretmenlerin teknoloji kullanmada aranan özelliklerini;

- Eğitim sürecinde teknolojiyi karar alma, planlama ve öğretimi gerçekleştirmede kullanır,
- Öğrencilerin öğrenme sürecinde teknolojiyi etkin kullanmaları konusunda rehberlik yapar,
- Konu alanı ile ilgili bilgi teknolojisinden yararlanır,
- Bilgi teknolojilerini kullanarak öğretim materyalleri hazırlar,
- Teknoloji alanındaki gelişmeleri izleyerek bu gelişmeleri öğrenme ortamlarına aktarılmasını sağlaması olarak belirtmiştir (ÖYEGM, 2003).

Yeni teknolojilerin benimsenerek uygulamaya konmasında birincil rol oynayacak yönetici ve öğretmenlerin yetiştirilmesi, eğitim kurumlarını teknolojik olanaklarla donatmak kadar önemlidir. Teknolojileri uygulamaya geçirecek elemanların sadece teknolojiyle tanıştırılması yeterli değildir. Teknolojinin ve yeni öğretim tekniklerinin kullanılarak öğrenme etkinlikleri düzenleme becerilerinin de öğretmenlere kazandırılması gerekmektedir (Percival ve Ellington, 1988).

1.5.5. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir Ve Ölçülebilir Bilgi teknolojileri Ve İnternet Kullanımı

Günümüzde bilgi hızla değişmekte, bilgiye ulaşma yolları çeşitlenmekte ve en önemlisi de öğrenciler bilişim teknolojilerini etkin olarak kullanmaktadırlar. Çağın gerektirdiği bilgi ve beceriler, geleneksel eğitim ortamlarının yanı sıra elektronik iletişim ortamlarında da sunulabilmektedir. Öğrencilerin bilgisayar, internet, cep telefonu vb. teknolojik araçlardaki gelişmeleri yakından takip etmeleri ve bu araçları öğrenme amacıyla kullanmaları, öğrenme öğretme sistemlerinde yeni yaklaşımların geliştirilmesini ve öğrencilere e-öğrenme sistemi imkânlarının sunulmasını zorunlu kılmıştır (MEB, 2012).

İnternet ve bilgisayarın sağlamış olduğu birçok faydadan söz edebilir; eğitim, bilgiye erişme ve kullanmada fırsat eşitliği, uzaktan eğitim sistemleri ile eğitimde zaman ve mekân sınırlarının aşılması, iletişimin ve hızının artması, çeşitli ve güncel bilgi kaynaklarına ve bilgiye kolay erişimi, kullanıcıların kendilerini özgür ifade edebilmeleri, ekonomik, toplumsal ve kültürel amaçlarla bireylerin bir araya gelmesi, oyun oynama vb. örnekler verilebilir. Bu güzel olanakların yanı sıra uygunsuz kullanım sonucu bazı risklerde söz konusudur; "Dijital okuryazarlık" düzeyi düşük olan aile ve eğitimciler çocuklara ve gençlere etkili yönlendirme yapamayabilir, nitelikli sosyalleşme ortamı sağlanamayan çocuk ve gençler teknoloji bağımlısı olabilir, teknolojinin aşırı ve bilinçsiz kullanım sonucu bedensel, ruhsal sorunlar yaşayabilirler. Uygunsuz dijital içerik ve oyunlara erişebilir, kişisel bilgileri başkaları tarafından kötüye kullanılabilir, kötü niyetli yazılımlar bilgisayarında sorunlara neden olabilir ve ticari içerikli yanıltıcı reklamlar nedeniyle "üretici" değil "tüketici" durumuna düşebilirler (MEB, 2012). İnternet ve bilgisayarın olumlu ve olumsuz özellikleri düşünüldüğünde FATİH Projesinin "bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir bilgi teknolojileri ve internet kullanımı" bileşenin daha da önem kazandığını söyleyebiliriz.

BÖLÜM 2

2. YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Modeli

Öğretmenlerin FATİH Projesine ilişkin görüşlerini değerlendirmek için yapılan bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırma konusunun tüm yönleriyle ortaya konulabilmesi literatür taraması yapılmış ve uzman görüşleri alınmıştır. Bununla birlikte üniversitelerin eğitim bilimleri dergileri, eğitimde yeni teknik ve yöntemlerle ilgili çıkan kitaplar, makaleler ve Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'nün veri ve raporlarından faydalanılmıştır.

2.2. Örneklem

Araştırmanın çalışma grubu, 2012-2013 öğretim yılında Ankara ilinde FATİH Projesinin uygulandığı pilot okullarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmaya 109 öğretmen katılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada mevcut durumu belirlemek için kullanılan veri toplama tekniği ankettir. Anket, belli bir konuda saptanmış hipotezlere ya da sorulara bağlı olarak bir evren ya da örneklemi oluşturan kaynak kişilere sorular yöneltmek suretiyle sistemli veri toplama tekniğidir (Balcı, 2005). Arzu edilen bilgileri elde etmek için soru listesinin, herkes tarafından aynı biçimde anlaşılmaya ve amaca uygun olarak cevap vermeye elverişli nitelikte olması gereklidir (Balcı, 1997).

2.4. Anket Formunun Hazırlanması

Anket sorularının oluşturulmasında, bazı ölçütler temel alınmıştır. Bu ölçütler, kolay anlaşılabilecek sorular yazma, odaklı sorular yazma, açık uçlu sorular sorma, yönlendirmekten kaçınma, çok boyutlu sorular sormaktan kaçınma, alternatif ve sonda sorular hazırlama ve soruları iyi biçimde düzenlemedir. (Bogdan ve Biklen, 1992).Bu ölçütler doğrultusunda ve Doç. Dr. Mehmet TOPLU danışmanlığında oluşturulan anket maddeleri hazırlanarak iki uzmanın görüşüne sunulmuştur. Ayrıca, bir sınıf öğretmenine ankette yeralan sorular yöneltilerek soruların anlaşılırlık ve cevaplanabilirliği incelenmiştir.

Uzman ve öğretmen görüşleri doğrultusunda anket maddelerine son hali verilmiştir.

Anket iki bölümden oluşmaktadır, birinci bölümde öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin sorular, ikinci bölümünde ise Proje ve bileşenlerine yönelik maddeler yer almaktadır. Anketin cevap seçenekleri "Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde olup, sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5 olarak numaralandırılmıştır.

2.5. Anketin Uygulanması ve Verilerin Toplanması

Anket hazırlandıktan sonra Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden araştırma izni alınmıştır. Araştırma sürecinde kullanılan izni belgesi Ek-1'de verilmiştir. Gerekli izinler alındıktan sonra araştırmanın ön uygulaması Cemal Yüksel İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya gönüllülük esaslı 18 öğretmen katılmış ve yapılan ön uygulamada anketin güvenirlik katsayısı α=0,938 olarak hesaplanmıştır.

Okul yöneticileri ile yapılan görüşmelerden sonra, belirlenen tarih ve saatlerde belirtilen pilot okullarda anket uygulanmıştır. Anket araştırmacı tarafından verilmiş ve araştırmacı tarafından toplanmıştır. Uygulamanın yapıldığı pilot okullar ve katılımcıların sayısı aşağıda listelenmiştir.

1. Hasan Ali Yücel Anadolu Öğretmen Lisesi (19 Öğretmen)
2. Ankara Lisesi (15 Öğretmen)
3. Mustafa Azmi Doğan Anadolu Lisesi (16 Öğretmen)
4. Sabahattin Zaim Anadolu Öğretmen Lisesi (15 Öğretmen)
5. İl Genel Meclisi İ.Ö.O (28 Öğretmen)
6. Mehmet Emin Resulzade Anadolu Lisesi (16 Öğretmen)

2.6.Anketlerden Elde Edilen Verilerinin Analizi

Anket tekniğiyle elde edilen veriler SPSS istatistik programıyla değerlendirilmiştir. Öğretmenlere ait demografik özellikler, FATİH Projesi ve bileşenleri hakkındaki öğretmen görüşler frekans ve yüzde şeklinde verilmiştir. Bunun yanı sıra anket maddelerine cinsiyet ve görev yapılan öğretim kademelerine göre t-testi uygulanmıştır. Bulgular tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM 3

3. BULGULAR VE YORUM

Tezin bu bölümünde Ankara ilinde FATİH Projesinin uygulandığı pilot okullarda görev yapan öğretmenlerin ankete vermiş olduğu cevaplar değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler frekans ve yüzde olarak tablolara aktarılmıştır. Uyguladığımız ankette Katılıyorum ve Kesinlikle Katılıyorum cevaplarının yüzde değerlerinin toplamının %50'nin üzerinde olduğu maddeler için, öğretmenlerin cinsiyet ve görev yaptığı eğitim kademeleri baz alınarak t-testi uygulanmış, anlamlı farklılık bulunan maddeler tablolara aktarılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak $p<0,05$ alınmıştır.

3.1. Demografik Özellikler

Okulunuzun türü hangisidir?	**Okul Öncesi**		**İlköğretim (1.Kad.)**		**İlköğretim (2.Kad.)**		**Ortaöğretim**			
	f	%	f	%	f	%	f		%	
	0	0	19	17%	27	25%	63		58%	
Yaşınız?	**<25**		**26-30**		**31-35**		**36-40**		**>40**	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cinsiyetiniz?	**Erkek**		**Kadın**							
	f	%	f	%						
	46	42%	63	58%						
Mesleki Deneyiminiz?	**1-5 Yıl**		**6-10 yıl**		**11-15 yıl**		**16 ve üstü**			
	f	%	f	%	f	%	f		%	
	10	9%	21	19%	33	30%	45		41%	

Tablo 3.1. Demografik Özellikler.

Ankete cevap veren öğretmenlerin görev yaptığı eğitim kurumları incelendiğinde pilot uygulamaların büyük bir kısmının ortaöğretim kurumlarında gerçekleştiği görülmüştür. FATİH Projesinin ilk yıl ortaöğretim kurumlarında uygulanması planlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu durumu göz önünde bulundurarak pilot okullarda ortaöğretim kurumlarına öncelik verdiğini düşünebiliriz.

Ankete cevap veren öğretmenlerin yaş grupları incelendiğinde yarıya yakının 30 yaş ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Pilot uygulamalara bakıldığında okulların Ankara merkez veya merkeze yakın ilçelerde yer aldığı görülmüştür. Öğretmenlerin hizmet puanı esas alınarak atamalarının gerçekleştiğini düşünürsek, yaş ve hizmet puanının ilişkili olduğu, yaşa paralel olarak hizmet puanlarının da arttığı bir gerçektir. Bu durumun yaşça büyük olan öğretmenlere merkez okullara atanma konusunda avantaj sağladığını kabul edilebiliriz.

Öğretmenlerin mesleki deneyimlerini değerlendirildiğinde 4 de 3'üne yakının 10 yıl ve üstü hizmete sahip olduğu görülmüştür. Anketin bu maddesi öğretmenlerin yaşları ile ilgili olan madde beraber değerlendirildiğinde, öğretmenlerin yaşı ve mesleki deneyiminin doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir. Yapmış olduğumuz ankete katılan öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin yüksek olması, bize anket sonuçlarını ve projeyi daha sağlıklı inceleme ve değerlendirme imkânı sağlayacağı düşünülmektedir.

Ankete cevap veren öğretmenlerin 63'ü kadın, 46'sı erkek öğretmendir. MEB'in 2012-2013 eğitim öğretim yılı için yayınlamış olduğu istatistiklerde Ankara ilinde okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan erkek öğretmen sayısı 18.175 kişi, kadın öğretmen sayısı 35.552 kişi olduğu görülmüştür. Ankara'da görev yapan kadın öğretmenlerin sayısının fazla olması anket sonuçlarına da yansımıştır. Pilot okullarda görev yapan ve ankete cevap veren öğretmenler branş bazında tablo 3.2 de yer almaktadır.

BRANŞLAR	**Frekans(f)**	**Yüzde (%)**
Almanca Öğretmeni	1	% 1
Beden eğitimi Öğretmeni	3	% 3
Biyoloji Öğretmeni	1	% 1
Coğrafya Öğretmeni	1	% 1
Din Kültürü Öğretmeni	2	% 2
Felsefe Öğretmeni	3	% 3
Fen ve Teknoloji Öğretmeni	3	% 3
Fizik Öğretmeni	1	% 1
Güzel Sanatlar Öğretmeni	1	% 1
İlköğretim Matematik Öğretmeni	1	% 1
İngilizce Öğretmeni	6	% 6
Kimya Öğretmeni	2	% 2
Matematik Öğretmeni	10	% 9
Meslek Dersleri Öğretmeni	2	% 2
Müzik Öğretmeni	1	% 1
Okul Öncesi Öğretmeni	1	% 1
Rehber Öğretmen Öğretmeni	1	% 1
Sınıf Öğretmeni	12	% 11
Sosyal Bilgiler Öğretmeni	3	% 3
Teknoloji Tasarım Öğretmeni	3	% 3
Türk Dili Öğretmeni	6	% 6
Türkçe Öğretmeni	6	% 6
Branş Belirtmemiş	39	% 36

Tablo 3.2. Branşlar.

Pilot uygulamaların ağırlıklı olarak ortaöğretim kurumlarında uygulanması nedeniyle tablo branş öğretmeni ağırlıklıdır. Ankete katılan öğretmenlerin önemli bir kısmı (%40'a yakını) branş belirtmemiştir.

Anketin 2. bölümünde FATİH Projesi ve bileşenlerine yönelik maddeler vardır, Anketten elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuş ve projenin her bileşeni ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Anketin cevap seçenekleri "Kesinlikler katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde olup sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5 şeklinde numaralandırılmıştır.

Tablolar yorumlanırken "Kesinlikle katılmıyorum(1) ve katılmıyorum(2)" ile "Katılıyorum(4) ve Kesinlikle Katılıyorum(5)" ifadeleri beraber değerlendirilmiştir.

3.2. FATİH Projesi

FATİH PROJESİ	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Derslerde teknolojik ekipmanları(bilgisayar, TV, video, kasetçalar vb.) sık sık kullanırım.	3	%3	5	%5	35	%32	37	%34	28	%26
Okulumda kullandığım bilgisayar, internet, Web materyallerini yeterli buluyorum.	7	%6	10	%9	19	%17	41	%38	31	%28
Derslerimde kullandığım teknolojik ekipmanlar mesleki gelişimimi olumlu etkilemektedir.	4	%4	3	%3	25	%23	50	%46	26	%24
FATİH Projesiyle ilgili yeterli bilgiye sahibim.	9	%8	8	%7	36	%33	38	%35	18	%16
FATİH Projesini önemi ve gerekli buluyorum.	11	%10	20	%18	32	%29	26	%24	20	%18
FATİH Projesinin eğitimde fırsat eşitliği sağlayacağını düşünüyorum.	14	%13	27	%25	32	%29	19	%17	17	%16
FATİH Projesinin eğitim kademelerinin tamamında uygulanmasını olumlu buluyorum.	14	%13	20	%18	29	%27	27	%25	19	%17

(1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3.3. FATİH Projesi.

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin 4'de 3'üne yakını derslerinde teknolojik donanımları sık sık kullandığını belirtmiştir. MEB eğitim politikası gereği BT'lerin hızla geliştiği günümüzde eğitim sisteminin gelişen teknolojiye ayak uydurması amaçlanmaktadır. Son yıllarda yapılan öğretmen atamalarıyla birlikte öğretmenler arasında genç eğitmenlerin oranı hızla artmaktadır. Eğitim sistemine dâhil olan yeni öğretmenlerin gerek eğitim aşamasında gerekse sosyal hayatta BT ile daha fazla etkileşim içinde olduğunu kabul edersek eğitim sisteminde teknoloji kullanım oranının zamanla daha da artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin ilgili maddesinde küçük bir kesim ise derslerinde teknolojik donanımları sık sık kullanmadıklarını belirtmiştir. Bunun sebepleri sınıflardaki BT materyallerinin eksikliğine veya kullanıcıların malzemelerin kullanımı konusundaki bilgi eksikliğine bağlanabilir. Anketin FATİH Projesi'nin uygulandığı pilot okullarda gerçekleştirildiği gözönüde bulundurulduğunda bilgi eksikliğinin daha ön planda olduğu düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı okullarında kullandığı bilgisayar, internet, web materyallerini yeterli bulmaktadır. Bu oranın yüksek çıkmasındaki asıl sebebin pilot okulların, donanım ihtiyacının MEB tarafından karşılanması olabileceği düşünülmektedir. Türkiye geneli her okulun aynı imkânlara sahip olduğunu söylemek şu an için zor olsa da 2013 yılı Haziran ve Temmuz aylarında yapılan ihalelerle okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında eğitim amaçlı kullanılan donanım eksiklerinin hızla tamamlanacağı söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 4'de 3'üne yakını derslerinde kullandığı teknolojik ekipmanların mesleki gelişimini olumlu etkilediği görüşüne sahiptir. Eğitim sistemine getirilen her yeni uygulama öğretmenlerin bilgi, beceri ve davranışlarını doğrudan etkileyecektir. Bu uygulamaların ömrünün de öğretmenler tarafından kabul gördüğü süreyle kısıtlı olduğu bir gerçektir. Eğer eğitim öğretim sürecinde köklü bir değişiklik yapılması amaçlanıyorsa öncelikle eğitimin asıl uygulayıcıları olan öğretmenleri bu değişikliğe hazırlamak gerektiği düşünülmektedir. Ankete katılanların küçük bir kısmı ise teknolojik ekipmanları derslerinde kullanmadığını ve dolayısıyla mesleki gelişimlerine de katkıda bulunmadığını belirtmiştir. Konuyla ilgili, ortaöğretim kurumunda görev yapan bir beden eğitimi öğretmeni " *FATİH Projesi bana seslenen bir proje değil, derslerimde FATİH Projesi ve ekipmanlarını kullanmıyorum*" şeklinde görüş bildirmiştir.

Araştırmada öğretmenlerin yarısına yakını FATİH Projesiyle ilgili yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir. Anket uygulamalarının pilot okullarda gerçekleştiği göz önünde bulundurulduğunda bu oranın yeterli olmadığı söylenebilir. MEB Proje üzerinde titizlikle çalışıldığını belirtmesine rağmen pilot okullarda dahi proje hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığını düşünen birçok öğretmen görülmüştür. Bu durum MEB'in proje için eğitim kurumlarında yeterli bilgilendirme yapmadığı ihtimalini ortaya koymaktadır. Bununla beraber defalarca televizyon, gazete, dergi ve internet gibi medya organlarında konuyla ilgili

haberler çıkmasına rağmen birçok öğretmenin FATİH Projesi'nin içeriğiyle ilgili bilgi sahibi olmaması da düşündürücüdür.

Ankete katılan öğretmenlerin yarıya yakını FATİH Projesini önemli ve gerekli bulurken önemli bir kısımsa (%28) projenin önemine ve gerekliliğine inanmamaktadır. Daha öncede belirtildiği gibi öğrenme-öğretme ortamlarına teknolojiyi entegre ederken önemli olan teknolojinin yanı sıra öğretmen unsurudur. Eğer eğitim sistemine köklü değişiklikler getirecek bu projede başarı hedefleniyorsa önce öğretmenin projeye inanması ve güvenmesi gerekmektedir, aksi halde geçmişteki başarısız projeler gibi kısa ömürlü olabileceği söylenebilir. Projeye inanmayan öğretmenlerin bu kadar fazla olması hali hazırda kullandıkları öğretim tekniklerini daha iyi bulmalarına veya eğitimde yeniliklere açık olmamalarına bağlanabilir.

Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak sosyal devlet olmanın şartları arasında yer almaktadır. FATİH projesiyle sosyo-ekonomik yapıları birbirinden farklı bölgelere aynı imkânların tanınması böylece eğitimde fırsat eşitliği yaratılması amaçlanmıştır. Yine bu projeyle temelinde daha iyi bir eğitim alabilmek için bölgeler arası gerçekleşen göçlerin de önüne geçilmek hedeflenmiştir. Ankete verilen cevaplar incelediğinde öğretmenlerin büyük bir kısmının projenin eğitimde fırsat eşitliği sağlayacağı görüşüne katılmadığı görülmüştür. Türkiye'de bölgeler arasında öğretmen başına düşen öğrenci oranlarına ve cinsiyetler arasındaki okullaşma oranlarına bakılacak olursa ciddi farklılıklar ve sorunlar olduğu görülecektir. Bu durum göz önüne alındığında FATİH Projesinin tek başına eğitimde fırsat eşitliği sağlayamayacağı söylenebilir.

MEB, FATİH Projesini 3 yılda ve eğitim kademlerinin tamamında (ortaöğretim, ortaokul, ilkokul ve okul öncesi) hayata geçirmeyi planlamıştır. Anketin ilgili maddesi incelendiğinde öğretmenlerin yarıya yakını FATİH Projesinin eğitim kademelerinin tamamında uygulanmasını olumlu bulurken önemli bir kısmı ise bu fikre katılmamaktadır. Öğretmenlerin, okul öncesi ve ilkokul öğrencilerinin tablet bilgisayardan istifade edemeyecek kadar yaşça küçük olduğu düşünmesi, tabletlerin yazı yazma ve yazılı anlatımı köreltebileceği ve henüz oyun çağında olan ilköğretim öğrencilerinin bilgisayar bağımlısı haline gelme ihtimalinin olması, öğretmenlerin konuya olumsuz bakmalarındaki sebepler olabileceği söylenebilir. Bir öğretmen konuyla ilgili görüşlerini şu cümleyle özetlemiştir; *"Analiz sentez muhakeme, düşünce gücü olmayan birbirinden yabancı bir nesil yetişme olasılığı var. Bilgisayar ve tablet yüzünden mahalle oyunları bitme noktasına geldi.*

3.3. Altyapı-Donanım Bileşeni

ALTYAPI-DONANIM										
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Akıllı tahta ve tablet bilgisayarların sınıf içi etkinliklerde kullanımını gerekli buluyorum	10	% 9	11	% 10	37	% 34	27	%25	24	%22
FATİH Projesiyle birlikte bilgisayar destekli eğitimde kullanılacak olan yeni bileşenleri(Akıllı tahta, Tablet bilgisayar, Eğitsel içerikler, projeksiyon..) yeterli buluyorum.	13	%12	18	%17	34	%31	29	%27	15	%14
Öğrencilerin aile ortamında kullandığı bilgisayar ve diğer teknolojik cihazlar, FATİH Projesi kapsamında kullanılacak cihazların kullanımını olumlu etkileyecektir.	10	%9	9	%8	32	%29	39	%36	19	%17
FATİH Projesiyle birlikte kullanılacak olan donanımı Kullanma konusunda kendimi yeterli görüyorum.	5	%5	9	%8	39	%36	43	%39	13	%12

(1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3.4. Altyapı-Donanım Bileşeni.

Akıllı tahtaların kullanım oranlarına bakılacak olursa ABD ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerde %90 seviyelerinde iken AB ülkelerinde bu rakam % 70'lerdedir. Tablonun 1. Maddesine bakıldığında ankete katılan öğretmenlerin yarıya yakını akıllı tahta ve tabletlerin sınıfı içi etkinliklerde kullanımını gerekli görmektedir. Akıllı tahtalarla kara tahtada yapılabilen her şeyin gerçekleştirilebilmesi bunun yanı sıra akıllı tahtaların eğitime görsellik katarak sıkıcı dersleri zevkli hale getirmesi ve öğrencinin ilgisini çekmesi gibi özellikleri öğretmenlerin akıllı tahtalarla ilgili olumlu düşünmesindeki sebepler olarak görülebilir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin birçoğunun tablet bilgisayarlarla ilgili aynı fikirde olmadığı görülmüştür. Tablet bilgisayarların öğrencinin ilgisini ders dışı faaliyetlere (oyun, internet, mesajlaşma vb.) çektiğini bu nedenle de derslerinde tabletleri aktif kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğretmenlerin teknolojik materyalleri kullanmada yeterli bilgi ve beceriye sahibi olmamasının da akıllı tahta ve tabletler için olumsuz görüş bildirmelerine sebep olabileceği düşünülmektedir.

Yapılan araştırma sonuçları incelendiğinde katılanların önemli bir kısmının proje kapsamındaki bileşenleri yeterli bulmadığı görülmüştür. Ankara İlinde projenin uygulandığı pilot okullar incelenmiş ve bazı okulların akıllı tahta ve tablet bilgisayar konusunda ciddi eksiklikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Konuyla ilgili MEB, YEĞİTEK Genel Müdürlüğü yetkililerinden eksikliklerin, ihalelerin tamamlanmasını müteakip tamamlanacağı bilgisi alınmıştır. Eksikliklerin giderilmesiyle memnuniyet düzeyinin de artacağı düşünülmektedir.

Proje kapsamında dağıtılan tablet bilgisayarlarla bazı öğrenciler ilk defa karşılaşırken bazıları ise bu imkânları daha önceden elde etme fırsatı bulmuştur. Projenin güzel yanlarından biri de yeterli ekonomik güce sahip olmayan öğrenciler için bu teknolojiyle tanışma imkânı sağlamasıdır. Anketimize katılan öğretmelerin yarısından fazlası öğrencilerin aile ortamında kullandığı bilgisayar ve diğer teknolojik cihazların FATİH Projesi kapsamında kullanılacak cihazların kullanımını olumlu etkileyeceğini düşünmektedir. Her ne kadar bazı öğrenciler teknolojik cihazlarla erken tanışmış olsa da, akıllı tahta öğrenci ve öğretmenlerin için yeni bir bilişim aracı olacaktır. Bazı öğretmenlerin projeye ilişkin çekincelerinin bu durumdan kaynaklandığı da düşünülebilir. Konuyla ilgili olarak Türel(2012)'de yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin akıllı tahtayı yeterince kullanmamalarında teknik ve pedagojik bilgi eksikliğinin öneminden bahsetmiştir.

Ülkemizde yapılan araştırmalarda öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının teknoloji okur-yazarı olmayı bir öğretmenin önemli bir niteliği olarak gördükleri anlaşılmaktadır (Seferoğlu, 2004). Birçok öğretmen teknolojinin hayatın her alanında olduğunun ve teknolojiden kaçılamayacağının farkındadır. Bu konuda kendini yeterli hissetmeyen öğretmenlerin birçoğu bilişim kursları aracılığıyla bu eksikliklerini gidermeye çalışmakta ve başarılı olmaktadır. Bu durumu anketin ilgili maddesinde de görülmektedir. Öğretmenlerin yarısından fazlası FATİH Projesiyle birlikte kullanılacak olan donanımı kullanma konusunda kendini yeterli kabul etmektedir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin önemli bir kısmının (%36) akıllı tahtaların eğitim teknolojilerinde yeni bir cihaz olması nedeniyle tereddüt içinde olduğu görülmüştür. Ankete katılan öğretmenlerin %13'lük kısmı ise kendilerini yeterli görmemektedir. Bu kesimi teknolojiden uzak ve klasik eğitimden yana olan öğretmenlerin oluşturduğu düşünülebilir. Bununla beraber FATİH Projesiyle gelen yeni eğitim sistemine uyum sağlayamayıp emekliliği tercih edeceklerin de olabileceği düşünülmektedir.

3.4. Hizmetiçi Eğitim Bileşeni

HİZMET İÇİ EĞİTİM										
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
FATİH Projesinde hizmet içi eğitimin gerekli olduğunu düşünüyorum.	7	%6	12	%11	20	%18	32	%29	38	%35
FATİH Projesi kapsamında verilen hizmet içi eğitimin yeterli olduğunu düşünüyorum.	20	%18	26	%24	31	%28	25	%23	7	%6
FATİH Projesiyle birlikte verilen hizmet içi eğitim, akıllı tahta ve tabletlerin kullanımına önemli ölçüde fayda sağlamıştır.	21	%19	18	%17	35	%32	25	%23	10	%9

(1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3.5Hizmetiçi Eğitim Bileşeni.

FATİH Projesi eğitimde köklü değişiklikleri de beraberinde getirecektir. Daha öncede belirtildiği gibi öğretmelerin başarısı projenin başarısında belirleyici olacaktır. Bu nedenle öğretmenleri FATİH Projesi uygulamaya koyulmadan gerek teorik gerekse pratik olarak hazır hale gelmesi gerekmektedir. Anket sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin de bu konuda hemfikir olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin 4'de 3'üne yakını FATİH Projesi için hizmet içi eğitimin gerekli olduğunu düşünürken bilişim cihazlarının kullanımı konusunda kendini geliştirmiş ve hazır hissedenlerin oranı ise % 17 dir.

Proje'nin bileşenlerinden biri olan hizmet içi eğitimle proje kapsamında kullanılacak donanıma hâkim kullanıcılar yetiştirmek amaçlanmıştır. Ankete katılan öğretmenlerin yarıya yakını FATİH Projesi kapsamında verilen hizmet içi eğitimin yeterli olmadığını düşünmektedir. Her ay düzenli olarak www.fatihprojesi.meb.gov.tr adresinde hizmet içi eğitime tabi tutulacak öğretmen listesi yayınlanmaktadır. Şimdiye kadar yayınlanan listelerde belirlenen her okuldan iki öğretmen hizmet içi eğitime çağrılmıştır. İlgili okullardaki her öğretmenin hizmet içi eğitim almaması anket sonuçlarına da olumsuz olarak yansırken bu eğitimi yeterli bulan %18'lik kesimi eğitime katılanların oluşturduğu düşünülmektedir. Eğitimde fırsat eşitliği amaçlayan bu projede, eşitlik kavramının öğretmenler arasında da korunması gerektiği düşünülmektedir.

FATİH Projesinin bileşenlerinden biri olan hizmet içi eğitime birçok öğretmenin katılmadığını daha önce belirtmiştik. Ankete katılanların yarıya yakını hizmet içi eğitim için olumsuz görüş bildirmiştir. Bu durumun katılımcıların çoğunun henüz hizmeti içi eğitim almamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Uygulamalı olarak verilen bu eğitimin

öğretmenler için önemin büyük olduğu ve eğitime katılan öğretmenlere akıllı tahta ve tabletlerin kullanımında önemli fayda sağlayacağı söylenebilir.

3.5. E-içerik Bileşeni

E-İÇERİK										
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
MEB'in eğitim portalında (www.eba.gov.tr) alanımla ilgili yeterli e-içeriği buluyorum.	14	%13	36	%33	39	%36	13	%12	7	%6
Hazırladığım ve derslerimde kullandığım e-içerikleri yeterli buluyorum.	8	%7	17	%16	45	%41	32	%29	6	%6
FATİH Projesi kapsamında geliştirilecek e-içeriklerin oluşturulmasında öğretmenlerinde görev alması gerektiğini düşünüyorum.	8	%7	5	%5	21	%19	37	%34	37	%34
FATİH Projesi kapsamında firmalar tarafından geliştirilen e-içeriğin müfredat için yeterli olacağını düşünüyorum.	13	%12	24	%22	47	%43	20	%18	5	%5
Geliştirilen e-içerikler eğitim programlarında etkin kullanılmalı.	5	%5	7	%6	26	%24	47	%43	24	%22

(1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3.6. E-içerik Bileşeni.

E-içerikler günümüz modern eğitim programlarının bir parçası ve eğitimin bir ihtiyaçı haline gelmiştir. E-içerik yönetimi FATİH Projesinin de önemli bileşenlerinden biridir. Bu bileşende öğretim programına uygun, ses, video, animasyon gibi çoklu ortam bileşenleri ile zenginleştirilmiş, çevrim içi ve çevrim dışı kullanılabilen, öğrenenle etkileşimli ya da etkileşimsiz olarak iletişim kurulabilen bilgisayar tabanlı içerikler oluşturmak amaçlanmıştır. Öğretmenlerin derslerinde istifade edebilmeleri için MEB tarafından www.eba.gov.tr adresinde çeşitli e-içerikler oluşturulmuştur. Eğitim portalının yeterliliği hakkında anketin ilgili maddesinde öğretmenlerin yarıya yakını yeterli e-içeriklere ulaşamadıklarını belirtmiştir. Bu durumun eğitim portalının güncel olmaması, yeterli kaynakları barındırmaması, yeni eğitim müfredatı ve derslere uygun, ilgi çekici içeriklerin olmamasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Mevcut durum FATİH Projesinin e-içerik bileşeninin önemini de ortaya koymaktadır.

E-içerik konusunda MEB'den yeterli desteği alamayan öğretmenlerin bazılarının e-içeriklerini kendilerinin oluşturduğu bazılarınınsa internetten faydalanarak hazır e-içeriklere ulaştığı veya derslerinde kullanmadıkları düşünülmektedir. Bu durum anket sonuçlarında bir kısım öğretmenlerin kendi e-içeriklerini oluşturabildiğini, bir kısmın yetersiz kaldığı ve

yarıya yakın önemli bir kısmın ise kısmen başarılı olduğu şeklinde görülmektedir. Hazırlamış olduğu e-içerikleri yeterli bulan %23'lük kesimin aynı zamanda BT cihazlarını kullanım bilgilerinin de yeterli seviyede olabileceği söylenebilir.

Proje kapsamında hazırlanacak e-içerikler firmalar tarafından geliştirilecektir. Eğitim için bu kadar önemli olan bir konunun eğitim camiasında olmayan bir kadro tarafından hazırlanmasını öğretmenler tarafından da bir eksiklik olarak görülmektedir. Konuyla ilgi anket maddesi incelendiğinde öğretmenlerin 4'te 3'üne yakını geliştirilecek e-içeriklerin oluşturulmasında öğretmenlerinde aktif olarak görev alması gerektiğini düşünmektedir. E-içeriklerin hazırlanmasında MEB'in, öğretmenler tarafından oluşturulan bir komisyonu görevlendirmesi ve hazırlanan e-içeriklerinde üniversitelerde akademik çalışmalarla desteklemesinin projenin daha sağlıklı yürütülmesi adına önemli olduğu düşünülmektedir. Anketin konuyla ilgili bir diğer maddesinde ise öğretmenlerin önemli bir kısmı (%34) firmalar tarafından geliştirilen e-içeriklerin müfredat için yeterli olmayacağını düşünürken öğretmenlerin yarıya yakını ise bu konuyla ilgili çekincelerinin olduğunu belirtmiştir. E-içeriklerin eğitimin içinden gelen bir kadroyla müfredata uygun, daha faydalı bir çalışma ortaya çıkabileceği söylenebilir.

E-içeriklerin artık modern eğitimin bir parçası olduğu ve bir ihtiyaç haline geldiğini daha önce de belirtmiştik, yapmış olduğumuz ankette de öğretmenlerin geliştirilen e-içerikleri derslerinde aktif kullanma adına istekli olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin 4'te 3'ü geliştirilen e-içerikler eğitim programlarında etkin kullanılmalı fikrine katılmaktadır. Görsel ve işitsel öğelerin dersleri eğlenceli kılması, öğrencilerin ilgisini çekmesi ve zaman mekân sınırlaması olmadan istenildiği kadar tekrar yapılabilme özellikleri öğretmenlerin derslerinde e-içerikleri sık kullanma isteklerini açıklamaktadır. Küçük bir kısmın ise derslerinde e-içerikleri kullanmadıkları görülmektedir. Bu kesimin branş itibariyle derslerinde e-içerik kullanmayan, klasik eğitime daha sıcak bakan ve bilişim teknolojilerine uzak öğretmenlerden oluştuğu düşünülmektedir.

3.6. Öğretim Programlarında Etkin Kullanımı Bileşeni.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ETKİN KULLANIMI										
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Dersliklerdeki mevcut bilgi teknolojileri materyallerini verimli kullanırım.	7	%6	6	%6	32	%29	50	%29	14	%13
FATİH Projesi kapsamında kullanılacak tablet bilgisayarlar ve akıllı tahtalar öğrencinin derse ilgisini ve katılımını arttırmıştır.	23	%21	12	%11	27	%25	35	%25	12	%11
Dersliklerde kullanılacak akıllı tahta ve tabletler öğrencinin başarısını arttıracaktır.	21	%19	18	%17	25	%23	28	%23	17	%16
Öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime bakış açıları Klasik eğitime nazaran daha olumludur.	8	%7	15	%14	36	%33	31	%33	19	%17

(1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3.7. Öğretim Programlarında Etkin Kullanımı Bileşeni.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin yarısından fazlası dersliklerindeki mevcut bilgi teknolojileri materyallerini verimli kullandıklarını düşünmektedir. Bu durumun gelişen teknolojiye öğretmenlerin uyum sağlama azminden, MEB'in eğitim politikasından ve yüksek öğrenimde verilen eğitim kalitesinin artmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bunun yanı sıra yapılan bir araştırmada öğretmenlerin öğrenci karşısında gülünç duruma düşme korkusu yaşadığı ve bu korkunun öğretmeni elektronik cihazları kullanma konusundaki eksikliklerini gidermeye ittiğine değinilmektedir. FATİH Projesinin eğitim kademlerinin tamamında ve her okulda uygulanacağını düşünürsek BT materyallerini kullanma konusunda kendini yetersiz gören öğretmenlerin hizmet içi eğitimler veya kişisel kurslarla eksikliklerini gidermesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Pilot okullarda FATİH Projesinin tamamen hayata geçirilmediği ve bazı eksiklikler olduğunu söylemiştik, bu eksikliklerden kaynaklı BT materyallerinin sınıflarda yeterince olmaması öğretmenin olumsuz düşünmesindeki sebep olarak görülebilir.

Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde öğretmenlerin yarısına yakını projede kullanılan tablet bilgisayar ve akıllı tahtaların öğrencinin derse ilgisini ve katılımını arttırdığını düşünmektedir. Anket formlarının doldurulması esnasında öğretmenlerle yapılan fikir alışverişinde öğretmenlerin akıllı tahtalarla ilgili bir problem yaşamadıklarını ve aktif kullandıklarını bilgisine ulaşılmıştır. İlgili madde de değinildiği gibi akıllı tahtaların görsel ve işitsel öğelerinin öğrencinin derse ilgisini arttırdığı belirtilmiştir. Bununla beraber sonuçlar incelendiğinde %33 gibi önemli bir oran ise tablet bilgisayar ve akıllı tahtaların öğrencinin

derse ilgisini ve katılımını arttırmadığını düşünmektedir. Bu durumun tablet bilgisayarlardan kaynaklandığı tahmin edilmektedir. Yapılan bilgi alışverişi sırasında birçok öğretmen derslerinde tablet bilgisayarları hiç kullanmadıklarını, tabletlerin öğrencinin dikkatini dağıttığını, dersi dinlemesine engel olduğu görüşünü paylaşmışlardır. Olumsuz düşünenler arasında, derslerinde BT cihazlarını hiç kullanmayan ve gerekli olmadığını düşünenlerinde olduğu kabul edilmelidir. Öğretmenlerin ankete vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde benzer oranları ve sebepleri akıllı tahta ve tabletlerin öğrencinin başarısına etkisinin ölçüldüğü madde de görmekteyiz. Tablet bilgisayarların etkin olarak kullanılmamasında henüz z-kitapların oluşturulmamış olması ve öğretmene sınıf içinde tabletlerin kontrolünü sağlayacak kullanıcı ve profil yönetimi yazılımının tamamlanmamasının da etkisinin büyük olduğu söylenebilir.

MEB, FATİH Projesiyle eğitimde modern yöntemlerin kullanıldığı fakat eski yöntemleri de içinde barındıran yepyeni bir eğitim sistemine geçmeyi planlamaktadır. Eski yöntemleri de barındıran diyoruz çünkü sınıfın sembolü olan kara tahta ve tebeşir yeni sistemde de yeralmaktadır. Anket verilerinde bilgisayar destekli eğitim ve klasik eğitim karşılaştırdığında katılımcıların yarısına yakınının bilgisayar destekli eğitime olumlu baktığı görülmüştür. Bilgisayar destekli eğitimin dersleri görsel ve işitsel öğelerle zenginleştirerek akılda kalıcılığı arttırması, öğrencinin sıkıcı derslerde bile ilgisini çekebilmesi, e-içeriklerle ders tekrarlarının rahatlıkla yapılabilmesi, daha fazla uygulamaya erişme imkânları bilgisayar destekli eğitimi avantajlı kılan gerekçelerdir. Fakat bunun yanı sıra klasik eğitimi de tercih edenlerin oranı da az değildir (%21). Öğretmenlerin projenin kalıcılığına ve başarısına inanmaması, proje kapsamında kullanılacak donanımı kullanma konusunda yeterli bilgi sahibi olmaması, Türk eğitim sistemine en uygun yöntemin klasik eğitim olduğunu düşünmeleri bu oranın yüksek çıkmasında sebep olabileceği düşünülmektedir. Klasik eğitimi savunan bir öğretmen düşüncelerini şu cümle ile özetlemiştir; *"En etkili unsur olan öğretmeni geri planda bıkacak tembelleştirecek ve insan etkileşimi yerine makineyle etkileşim öne çıkacak. Bu da insani duyarlılıkları zayıflatacak.*

3.7. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir Ve Ölçülebilir BT Ve İnternet Kullanımının Sağlanması Bileşeni

BİLİNÇLİ, GÜVENLİ, YÖNETİLEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR BT VE İNTERNET KULLANIMININ SAĞLANMASI										
	1		2		3		4		5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulması gerektiğini düşünüyorum.	1	%1	9	%8	17	%16	49	%45	31	%29
Tabletlerde kullanılacak yazılımla öğrencilerin derse katılımlarının sayısal olarak takibinin sağlanabilmesini olumlu buluyorum.	4	%4	20	%18	30	%28	37	%34	16	%15
Tablet bilgisayarların öğrencilerin teknoloji okuryazarlığını arttıracağını düşünüyorum.	7	%6	16	%15	37	%34	34	%32	12	%12

(1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum)

Tablo 3.8. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir Ve Ölçülebilir BT Ve İnternet Kullanımının Sağlanması Bileşeni.

Bilgisayar dersleri önceki yıllarda ilköğretim 1. kademe (ilkokul)de yer alırken daha sonra ilköğretim 2.kademe derslerine seçmeli ders olarak eklenmiştir, son yıllarda ise bilgisayar dersleri önemini büyük oranda kaybetmiştir. Konuyla ilgili öğretmen görüşleri incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin 4'de 3'ü ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulmasını olumlu bulmuştur. Bu derslerin kaldırılmasının proje kapsamındaki bilgi teknolojileri cihazlarının etkin kullanımını ve öğrencilerin teknoloji okur-yazarlığını olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir. Müfredata bilgisayar derslerinin tekrar konulması öğrencilerin projeye kolay adapte olmalarına imkân sağlayacaktır. Bu durumun projenin başarısına olumlu etki edeceği söylenebilir.

Anket uygulaması gerçekleştirilirken tablet bilgisayarlar hakkında görüş bildiren öğretmenler, sınıf içinde tablet kullanan öğrencileri kontrol etmenin zorluğundan ve öğrencilerin dikkatini toplama konusunda yaşadıkları sıkıntılardan bahsetmişlerdir. Proje kapsamında kullanılacak bir yazılımla tabletlerin sınıf içi kontrolünü sağlanması planlanmaktadır. Bu yazılımla, istenilen tabletin internet bağlantısı kesilebilecek aynı zamanda öğrencilerin derse katılımlarının elektronik olarak takibi de gerçekleştirilebilecektir. Anketin ilgili maddesi incelendiğinde öğretmenlerin yarısına yakını öğrencilerin derse katılımlarının sayısal olarak takibinin sağlanabilmesini olumlu bulmaktadır. Bu uygulamayı olumsuz bulan %22'lik kesiminse derslerde tablet kullanılmasına olumsuz bakanlardan oluştuğu düşünülmektedir. Pamuk ve diğ.(2013)'nin yapmış olduğu çalışmada da öğretmenlerin hemen hemen hiçbirinin sınıf içi aktivitelerde tablet bilgisayar kullanmadığı,

bazıların da uzun süre okula getirmemesinden kaynaklı okul ağı tarafından algılanmama ve aktivasyon sorunu yaşadıkları dile getirilmiştir.

Ankete katılan öğretmenlerin yarısına yakını FATİH Projesinin öğrencilerin teknoloji okuryazarlığını olumlu etkileyeceği düşünmektedir. Proje hayata geçirilmesiyle sınıf içinde kullanılan bilişim cihazlarının sayısı artacak ve dersler elektronik ortamda işlenecektir. Bu durumun öğretmenlerin ilgili madde için olumlu düşünmesinde ana etken olabileceği düşünülmektedir. Tablet bilgisayarlar için olumsuz görüş bildiren %21'lik kesimi tabletlerin ders için uygun bir araç olmadığını, projenin öğrencileri bilgisayar bağımlısı haline getirebileceğini savunanların oluşturduğu düşünülmektedir. Bir öğretmen konuyla ilgili *"Analiz sentez muhakeme, düşünce gücü olmayan birbirinden yabancı bir nesil yetişme olasılığı var. Bilgisayar ve tablet yüzünden mahalle oyunları bitme noktasına geldi."* şekilde bir görüş belirtmiştir.

3.8. Cinsiyete Göre T-testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
FATiH Projesiyle birlikte kullanılacak olan donanımı kullanma konusunda kendimi yeterli görüyorum.	Erkek	45	3,80	0,75	3,33	0,00
	Kadın	63	3,21	1,03		
Dersliklerdeki mevcut bilgi teknolojileri materyallerini verimli kullanırım.	Erkek	45	3,78	0,84	2,27	0,03
	Kadın	63	3,35	1,08		

Tablo 3.9. Cinsiyete Göre T-testi Sonuçları.

Öğretmenlerin FATİH Projesiyle birlikte kullanılacak olan donanımı kullanma konusundaki özyeterlikleri incelendiğinde cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur [t değeri =3,33 P=0,00<0,05]. Ortalama değerlere bakıldığında; erkek öğretmenlerin proje kapsamındaki donanımı kullanma özyeterlik puan ortalaması (X=3,80) iken bayan öğretmenlerin puan ortalaması (X=3,21) dir. Buna göre erkek öğretmenlerin kendilerini proje kapsamındaki bilişim ekipmanlarını kullanma konusunda bayan öğretmenlere göre daha yeterli gördüğü söylenebilir. Bu durumun erkek öğretmenlerin bilgisayar ve interneti bayan öğretmenlere oranla daha fazla kullanmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. DPT (2006)'nin araştırmasında da erkeklerin bilgisayar ve internet kullanımının bayanlara göre daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Cinsiyet değişkenine göre; öğretmenlerin dersliklerdeki mevcut bilgi teknolojileri materyallerini verimli kullanma konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur [t değeri =2,27 P=0,03<0,05]. Ortalama değerlere bakıldığında; erkek

öğretmenlerin dersliklerdeki mevcut bilgi teknolojilerini verimli kullanma konusunda puan ortalaması (X=3,78) iken bayan öğretmenlerin puan ortalaması (X=3,35) dir. Bu durum, erkek öğretmenlerin dersliklerdeki bilgi teknolojileri materyallerini bayan öğretmenlere göre daha verimli kullandıklarını göstermektedir. Kadınların erkeklere oranla bilgisayar ve interneti daha az kullanmasından kaynaklı deneyimsizliğin verimliliği de olumsuz etkileyebileceği düşünülebilir.

3.9 Öğretmenlerin Görev Yaptığı Öğretim Kademelerine Göre T-testi Sonuçları

	ÖĞRETİM KADEMESİ	N	X	SS	t	p
Öğrencilerin bilgisayar destekli eğitime bakış açıları Klasik eğitime nazaran daha olumludur.	**İlköğretim**	46	3,70	1,19	2,80	0,01
	Ortaöğretim	63	3,10	1,04		
Ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulması gerektiğini düşünüyorum.	**İlköğretim**	44	4,20	0,76	2,56	0,01
	Ortaöğretim	63	3,75	1,00		
Derslerimde kullandığım teknolojik ekipmanlar mesleki gelişimimi olumlu etkilemektedir.	**İlköğretim**	46	4,06	0,83	2,14	0,04
	Ortaöğretim	62	3,67	1,00		

Tablo3.10 Öğretmenlerin Görev Yaptığı Öğretim Kademelerine Göre T-testi Sonuçları.

Öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime bakış açıları incelendiğinde ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenleri arasında anlamlı bir fark vardır [t değeri =2,14 P=0,04<0,05]. Ortalama değerlere bakıldığında; ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitime bakış açılarının puan ortalaması (X=3,70) iken ortaöğretimdekilerin puan ortalaması (X=3,10) dur. Bu durum ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime ortaöğretim öğretmenlerinden daha olumlu baktıklarını göstermektedir. İlköğretim öğrencilerinin henüz oyun çağında olması ve öğretmenlerin derse ilgilerini çekmekte zorluk yaşadığını söyleyebiliriz. Bilgisayar destekli eğitiminse görsel ve işitsel açıdan zengin öğeler içermesi, öğrencilerinin ilgisini çekmesi ve dikkatini toplaması ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitime ortaöğretimdekilere nazaran daha olumlu bakmasında asıl sebep olarak görülebilir.

Öğretmenlerin ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulmasına yönelik görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur [t değeri =2,14 P=0,04<0,05]. Ortalama değerlere bakıldığında ilköğretim öğretmenlerinin puan ortalaması (X=4,20) iken ortaöğretimdekilerin puan ortalaması (X=3,75) dir. Bu durum, ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulmasını daha gerekli gördüklerini göstermektedir. İlköğretim

öğrencilerinin gerek bedenen gerekse ruhen ortaöğretim öğrencilerinden daha zayıf olmaları bu öğrencilerin internetin ve internet kafelerin zararlı etkilerinden daha çok etkilenmelerine sebep olmaktadır. İlköğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin bu durumu göz önünde bulundurduğu düşünülebilir.

Tablo 3.9'a göre öğretmenlerin derslerinde kullandığı teknolojik ekipmanların mesleki gelişimlerine etkileri incelendiğinde ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür [t değeri =2,14 P=0,04<0,05]. Ortalama değerlerde; ilköğretim öğretmenlerin derslerde kullandığı teknolojik ekipmanların mesleki gelişimlerine etkisinin ortalaması (X=4,06) iken ortaöğretimdekilerin puan ortalaması (X=3,67) dir. Buna göre ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin derslerinde kullandıkları teknolojik ekipmanların mesleki gelişimlerine etkisinin daha olumlu olduğunu söyleyebiliriz. Bilişim yatkınlığı bir yandan doğrudan mesleki yetkinliği olumlu yönde etkilerken, diğer yandan da öğrenci başarısı ve okul verimliliğini de dolaylı olarak etkilemektedir (Türkiye Bilişim Şurası, 2004).

BÖLÜM IV

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

FATİH Projesinin incelendiği bu tezde, henüz pilot uyulama aşamasında olan proje değerlendirilmiş, öğretmenlerin projeye bakış açıları, hazırlık durumları, ihtiyaçları, projeden beklentileri, olumlu yanları ve eksikliklerinin tespiti üzerinde çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarının projenin gelişimi açısından yol gösterici olduğu, araştırmacı ve uygulamacılara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Eğitim sitemine köklü değişiklikler getirmesi beklenen bu projede istenilen başarının sağlanması için öncelikle öğretmenlerin projeye hazırlanması gerektiği çünkü eğitim sisteminin temeli ve projenin asıl uygulayıcılarının öğretmenler olduğu düşünülmektedir. Çalışma sonuçlarına göre FATİH projesi hakkında yeterli bilgi sahibi olmayan ve projeyi gerekli görmeyen birçok öğretmenin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun projenin geleceği ve başarısı önünde önemli bir engel olduğu düşünülebilir. Bununla beraber öğretmenlerin büyük bir kısmı dersliklerdeki bilişim ekipmanlarını yeterli gördüğünü ve derslerinde sık sık kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuç aynı zamanda projenin bir ihtiyaç olduğunu da göstermektedir.

Aynı zamanda bir bilişim projesi olan FATİH projesinin en büyük getirilerinden birinin kişi farkı gözetmeksizin her okul ve öğrenciye aynı imkânları sağlayarak eğitimde fırsat eşitliği getirmek olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin bu konuya ilişkin değerlendirmelerinde ise bölgeler arasında ciddi sosyo-ekonomik farklılıkların olduğunu, öğretmen başına düşen öğrenci oranı ve cinsiyete göre okullaşma oranına bakıldığında eğitimde fırsat eşitliği için FATİH Projesinin yetersiz kalacağı düşüncesinin hâkim olduğu görülmüştür. Bu durum teknolojinin tek başına eğitimde fırsat eşitliği sağlayamayacağını göstermektedir.

Yapılan çalışmada, öğretmenler akıllı tahtanın sınıf içinde kullanımını gerekli görürken tablet bilgisayarları derslerde kullanmayı tercih etmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Akıllı tahtanın derslerde kalıcılığı ve görselliği arttırarak dersleri zevkli hale getirdiği, tablet bilgisayarlarınsa gerekli e-içeriklere, z-kitaplara ve öğretmenlerin derslerde tabletlerin kontrolü sağlayacağı yazılımlara sahip olmadığı görülmüştür. Proje bileşenlerinden hizmetiçi eğitimde de eksikler olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerinin büyük bir kısmı projede kullanılacak bilişim cihazlarına yönelik hizmetiçi eğitimi gerekli görürken, uygulamalı ve

yüz yüze verilen bu eğitime öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun katılmadığı tespit edilmiştir. Bu eğitimin özellikle eğitim teknolojilerinde yeni bir bilişim cihazı olan akıllı tahtanın kullanımı konusunda fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçlarında öğretmenlerin e-içerikleri ders için bir ihtiyaç ve modern eğitimin bir parçası olarak gördüklerini bilgisine ulaşılmış fakat e-içerik konusunda MEB'den yeterli desteği alamadıkları görülmüştür. Bu durumun FATİH Projesinin e-içerik bileşeninin önemini daha da arttırdığı söylenebilir. Yine aynı şekilde firmalar tarafından hazırlanacak e-içeriklerin müfredata uygunluğu konusunda öğretmenlerin çekincelerinin olduğu görülmüş, e-içeriklerin geliştirilmesinde öğretmenlerin de aktif görev alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tez çalışmasında, cinsiyet değişkenine göre yapılan analize göre erkek öğretmenlerin kendilerini proje kapsamındaki bilişim ekipmanlarını kullanma konusunda kadın öğretmenlere göre daha yeterli gördükleri ve mevcut bilgi teknolojileri materyallerini daha verimli kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin görev yaptıkları öğretim kademeleri dikkate alındığında ise ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar destekli eğitime ortaöğretim öğretmenlerinden daha olumlu baktıkları ve kullandıkları teknolojik ekipmanların mesleki gelişimlerini daha olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber analiz sonuçları incelendiğinde ilköğretim öğretmenlerinin internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulmasını ortaöğretimde görev yapanlara göre daha gerekli gördüğü tespit edilmiştir.

Projede gelinen nokta ve projenin tamamlanma süresi göz önünde bulundurulduğunda önümüzdeki süreçte projenin hızlı bir gelişim göstereceğini söyleyebiliriz. Yapılan araştırma sonuçları dikkate alındığında projenin eğitim sistemine getireceği birçok olumlu yönünün olduğu, bazı noktalarında da öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlemeler yapılabileceği düşünülmektedir.

Bilgisayar dersleri önceleri ilköğretim 1. kademede zorunlu ders statüsünde iken, daha sonra ilköğretim 2. kademede seçmeli ders haline gelmiştir. Son yıllarda bilgisayar derslerinin önemini kaybetmesi proje kapsamındaki bilgi teknolojileri cihazlarının etkin biçimde kullanılması ve öğrencilerin teknoloji okur-yazarlığını olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir. Yapılan çalışmada "Ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulması gerektiğini düşünüyorum." maddesine

öğretmenlerin tamamına yakını katılarak bu derslerin önemini ve gerekliliğini belirtmişlerdir. Bu derslerin tekrar öğretim programına alınmasının projenin başarısına da katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bütçeden önemli bir pay ayrılarak tamamlanması planlanan FATİH projesi için her yıl sisteme katılan öğrenci ve öğretmenleri düşündüğümüzde devam eden bir proje olduğunu söyleyebiliriz. Sisteme katılan öğrenci ve öğretmenler için bütçeden her yıl belirli bir payın ayrılması projenin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. 2012-2013 eğitim öğretim yılı için ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına dağıtılan toplam kitap adeti yaklaşık 206 milyon, maliyeti ise 325 milyon TL dir. Gerekli e-içeriklere ve z-kitaplara sahip tablet bilgisayarların dağıtılmasıyla yeni kitaplara ihtiyaç kalmayacağını kabul edersek bu kaynağın FATİH Projesine aktarılarak projenin bütçeye her yıl ekstra yük getirmesinin önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

Yeni teknolojilerin eğitim ve öğretim ortamlarına entegresi sonucu meydana gelecek değişiklikleri görebilmek için daha fazla süreye ve araştırmaya gerek vardır. Bu nedenle yapılan araştırmanın projenin tamamlanması aşamasındaki durumu gösterdiğini söyleyemeyiz, ilerleyen zamanda daha fazla okul ve öğretmeni kapsayacak şekilde yapılacak çalışmalarla proje hakkında daha ayrıntılı ve önemli sonuçlar almanın mümkün olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

ALKAN, T., DÜZ, A., ORMAN, R., ÇİÇEK, H., KOLDANCA, İ. ve GÜNDAY, Ö. (2011). Eğitimde FATİH (Fırsatları artırma teknolojiyi iyileştirme hareketi) Projesi: Türk eğitim-öğretim sisteminde teknoloji odaklı değişim süreci. 11th International Educational Tecnology Coference. Volume II. Istanbul, Turkey, 1471-1474.

ALKAN, T., BILICI, A., AKDUR, T. E., TEMIZHAN, O. ve ÇIÇEK, H. (2011). Fırsatları artırma teknolojiyi iyileştirme hareketi (FATİH) Projesi. **5th International Computer&Instructional Technologies Symposium,** 22-24 September, Fırat University, Elazığ- Turkey.

AKINCI, A., KURTOĞLU, M. & SEFEROĞLU, S. S. (2012, Şubat). Bir teknoloji politikası olarak Fatih Projesinin başarılı olması için yapılması gerekenler: Bir durum analizi çalışması. Akademik Bilişim Konferansı, Uşak, Türkiye

AVŞAR, P. (2006). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kendilerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programlarını Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi.

ADIGÜZEL, T., GÜRBULAK, N. ve SARIÇAYIR, S. (2011). Akıllı Tahtalar ve Öğretim Uygulamaları**. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, *8(15), 457 – 471.*

BALCI, A. (2005). Sosyal Bilimlerde Araştırma. Ankara: **PegemA Yayıncılık.**

BALCI, A.(1997). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler. **Ankara: Bilgisayar Yayıncılık.**

BALKI, E. (2003). Çağdaş Sınıf Yönetiminde Bilişim Teknolojileri Kullanımı. Yayınlanmamış Tezsiz Yüksek Lisans Bitirme Projesi, Selçuk Üniversitesi, SBE, Konya.

BAYRAKÇI M. (2005). Avrupa Birliği ve Türkiye Eğitim Politikalarında Bilgi ve iletişim Teknolojileri ve Mevcut Uygulamalar. **Milli Eğitim Dergisi** Sayı: 167 Yaz 2005, ss. 1.

BİLGEN, H.N. (1994). Çağdaş Demokratik Eğitim. Ankara: **MEB Yayınları.**

BOGDAN, R.C.; BİKLEN, S.K. (1992). **Qualitative Research for Education to Theory and Methods. Boston**: Allyn and Bacon A Division of Simon&SchusterInc.

BULUT, İ., & KOÇOĞLU, E. (2012). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımına ilişkin görüşleri (Diyarbakır ili örneği). **Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi,** *19,* 242-258.

ÇELIK, H. C. & KAHYAOĞLU, M. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının kümeleme analizi. **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**, 5(4), 571–586.

ÇELIK, L. (2007). "Öğretim Materyallerinin Hazırlanması ve Seçimi". (Editör: Ö. Demirel). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. **Ankara: Pegem A Yayıncılık.**

ÇİFTÇİ, S., TAŞKAYA, S. M., & ALEMDAR, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin FATİH Projesine ilişkin görüşleri. **İlköğretim Online**, *12* (1), 227-240.

ÇOKLAR, A. N., KILIÇER, K. (2007). The Proceedings of 7 the International Educational Technology Conference, 3-5 May 2007, KKTC, Yakın Doğu Üniversitesi .

DURSUN, F. (2006). "Öğretim Sürecinde Araç Kullanımı". **İlköğretmen Dergisi**. Sayı 1. s.:8-9

DOĞDU, S. ve Z. ASLAN. (1993). Eğitim Teknolojisi Uygulamaları ve Eğitim Araç-Gereçleri. Ankara: Tekışık Ofset

ERTMER, P. A. (1999). Addressing first- and second-order barriers to change: Strategies for technology integration. **Educational Technology Research**

ERIŞEN, Y. & ÇELIKÖZ, N. (2007). Eğitimde Bilgisayar Kullanımı.(Ed: Demirel, Ö. &Altun, E.), Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. **Ankara: PegemA Yayıncılık.**

GÜNDÜZ, Ş. & ODABAŞI, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin önemi. The Turkish Online Journal of Educational Technology, 3(1), 43-49.

GÜLBAHAR, Y. (2005). Web-Destekli Ögretim Ortamında Bireysel Tercihler. The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET, Cilt: 4, Sayı: 2, Makale: 9. Erişim: http://www.tojet.net/articles/429.htm web adresinden edinilmiştir.

GURSUL, F.,& TOZMAZ, G. B. (2010). Whichone is smarter? Teacher or board. Procedia Socialand Behavioral Sciences, 2, 5731–5737

GÜROL, M., DONMUŞ, V., & ARSLAN, M. (2012). İlköğretim kademesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin FATİH Projesi ile ilgili görüşleri. **Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi**, 3(3).

GURSUL, F., & TOZMAZ, G. B. (2010). Whichone is smarter? Teacher or board *Procedia Social and Behavioral Sciences, 2*, 5731–5737.

İŞMAN, A. (2005). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, **Ankara: Pegema Yayıncılık.**

KAYADUMAN, H., SARIKAYA, M. ve SEFEROĞLU, S. S. (2011). Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi. Akademik Bilişim Konferansı, 2-4 Şubat /İnönü Üniversitesi, Malatya. www.ab.org.tr/ab11/bildiri/136.doc adresinden indirilmiştir.

KOŞAR, E. ve H. ÇIĞDEM. (2003). Eğitim Ortamı Tasarımı, Araç-Gereç ve Materyal Özellikleri. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. **Ankara: Öğreti Pegem A Yayıncılık.**

KOŞAR, E., YÜKSEL, S., ÖZKILIÇ, R., AVCI, U., ALYAZ, Y., & ÇIĞDEM, H. (2003). ***Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme***. (2. Baskı). **Ankara: Pegem A Yayınları**.

KOÇ, M. (2004).Öğrenme Teorilerinin Etkili Teknoloji Entegrasyonuna Ve Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimine Etkileri: Eleştirel Literatür Taraması, ***Türk Fen Eğitimi Dergisi.***

KURNAZ S. (2003). Kozmetoloji'de Online Egitim. Sayı: 1, Cilt: 2, http://www.Dermaneturk.Com/Okd/Sayi212003/Degerlendirme.Asp

KAYADUMAN, H., SARIKAYA, M. ve SEFEROĞLU, S. S. (2011). Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi. Akademik Bilişim Konferansı, 2-4 Şubat /İnönü Üniversitesi, Malatya. www.ab.org.tr/ab11/bildiri/136.doc adresinden indirilmiştir.

LIU, P. (2004). Results Of Attitude Towards Computer Use For Preservice Teachers.

MEB, (2012). http://fatihprojesi.meb.gov.tr adesinden 10 mayıs 2013 tarihinde alınmıştır.

MEB, 2012–2013 Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim.

ODABAŞI, H.F. (2010). **Bilgi ve iletişim teknolojileri ışığında dönüşümler**, H.F.Odabaşı (Ed.). **Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.**

ORAL, B. (2004). Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanma Durumları. **XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı.** İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi. Malatya.

ÖĞÜT, H., ALTUN, A. A., & KOÇER, H. E. (2003). Bilgisayar destekli, internet erişimli interaktif eğitim Cd'si ile e-eğitim. ***Turkish Online Journal of Educational Technology,*** 2(4), 67-75.

PAMUK, S., ÇAKIR, R., ERGUN, M., YILMAZ, H. B., AYAS, C., (2013). Öğretmen Ve Öğrenci Bakış Açılarıyla Tablet PC ve Etkileşimli Akıllı Tahta Kullanımı: FATİH Projesi Değerlendirmesi, **Eğitim Bilimleri Kuram Bilimleri.**

PERCIVAL, F. ve ELLINGTON, H. (1988) A Handbook of Educational Technology. Kogan Page, Londra

SCHEFFLER, F., LOGAN, J. (1999). Computer Technology in Schools: What Teachers Should Know and be able to do. Journal of Research on Computing in Education.

ŞAD, S. N. & ÖZHAN, U. (2012) Honeymoon with IWBs: A Qualitative İn Sight İn Primary Students' Views On İnstruction With İnteractive Whiteboard. **Computers&Education**, 59 (4), 1184-1191.

ŞİMŞEK, H., YILDIRIM, A. (2003). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. **Ankara: Seçkin Yayıncılık.**

TSE-KIAN, K. N., ESHAQ, A. R.M. Designing Interactive Multimedia Curricula To EnhanceTeaching And Learning İn The Malaysıan classroom From Teacher-Led to Student-Centered Experiences, Multimedia University, Int'l J of Instructional Media Vol. 34(1), Malezya

TÜREL, Y. K. (2012), Öğretmenlerin Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Olumsuz Tutumları: Problemler ve İhtiyaçları, **İlköğretim Online** 11(2), 423-439, 2012.

TÜRKİYE BİLİŞİM ŞURASI (2004). Bilgi toplumuna doğru: Türkiye 2. Bilişim Şurası sonuç raporu. 10-11 Mayıs 2004, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi. Ankara: Türkiye Bilişim Şurası.

TAYMAZ, H. (1992) Hizmetiçi Eğitim-Kavramlar, İlkeler, Yöntemler, **Ankara. Gönül**

TOR, H.& Erden, O. (2004). İlköğretim Öğrencilerinin Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. **Turkish Online Journal of Educational Technology,**3(1), 120-130.

YANPAR, T. (2007). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. **Ankara: Anı Yayıncılık**.

YÜKSEL, S. (2003). "Öğretim Teknolojisi" Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. **Ankara: Öğreti Pegem A Yayıncılık.**

EKLER

EK-1 İZİN BELGESİ

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481/605.99/1101357 24/05/2013
Konu: Araştırma İzni
(Cihan BAŞDUVAR)

GAZİ ÜNİVERSİTESİNE
(Bilişim Enstitüsü)

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu genelgesi
b) Bila tarih ve 0879 sayılı yazınız.

Enstitünüz Yönetim ve Bilişim Sistemleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Cihan BAŞDUVAR'ın "Öğretmenlerin Fatih Projesine Bakış Açıları ve Proje Hakkındaki Görüşleri" konulu tez önerisi kapsamında uygulama yapma isteği Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve araştırmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Anketlerin uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme-1 Şube Müdürlüğüne gönderilmesini arz ederim.

Güler ARIKAN
Müdür a.
Şube Müdürü

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Evrak teyidi http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 09da-e8ea-37ad-9fbc-25a2 kodu ile yapılabilir.

Emniyet Mh. Alparslan Türkeş Cd. No: 4/A Yenimahalle/ANKARA
www.ankara.meb.gov.tr
istatistik06@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Murat YILMAZER
Tel: (0 312) 212 36 00
Faks: (0 312) 212 02 16

EK-2 FATİH PROJESİ ANKETİ

FATİH(Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi:

Bu projeyle her öğretmen ve öğrenciye tablet bilgisayar, her sınıfa internet altyapısı, etkileşimli(akıllı) tahta dağıtılması planlanmıştır

ANKET

1. Okulunuzun türü hangisidir?

a)Okul öncesi b)ilköğretim(1.kademe) c)ilköğretim(2.kademe) d)ortaöğretim(lise)

2. Yaşınız?

a) <25 b) 26-30 c) 31-35 d) 36-40 e) >40

3. Cinsiyetiniz?

a) Kadın b) Erkek

4.Mesleki Deneyiminiz?

a) 1-5 yıl b) 6-10 yıl c) 11-15 yıl d) 16 ve üstü

5.Branşınız?

…

1	2	3	4	5
Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum

FATİH PROJESİ VE BİLEŞENLERİ

1	**Derslerde teknolojik ekipmanları(bilgisayar, TV, video, kasetçalar vb.) sık sık kullanırım.**	□1	□2	□3	□4	□5
2	**Okulumda kullandığım bilgisayar, internet, Web materyallerini yeterli buluyorum**	□1	□2	□3	□4	□5
3	**Derslerimde kullandığım teknolojik ekipmanlar mesleki gelişimimi olumlu etkilemektedir.**	□1	□2	□3	□4	□5
4	**FATİH Projesiyle ilgili yeterli bilgiye sahibim.**	□1	□2	□3	□4	□5
5	**FATİH Projesini önemi ve gerekli buluyorum.**	□1	□2	□3	□4	□5
6	**FATİH Projesinin eğitimde fırsat eşitliği sağlayacağını düşünüyorum.**	□1	□2	□3	□4	□5
7	**FATİH Projesinin eğitim kademelerinin tamamında uygulanmasını olumlu buluyorum.**	□1	□2	□3	□4	□5

ALTYAPI-DONANIM

1	**Akıllı tahta ve tablet bilgisayarların sınıf içi etkinliklerde kullanımını gerekli buluyorum.**	□1	□2	□3	□4	□5
2	**FATİH Projesiyle birlikte bilgisayar destekli eğitimde kullanılacak olan yeni bileşenleri(Akıllı tahta, Tablet bilgisayar, Eğitsel içerikler, projeksiyon..) yeterli buluyorum.**	□1	□2	□3	□4	□5
3	**Öğretcilerin aile ortamında kullandığı bilgisayar ve diğer teknolojik cihazlar, FATİH Projesi kapsamında kullanılacak cihazların kullanımını olumlu etkileyecektir.**	□1	□2	□3	□4	□5
4	**FATİH Projesiyle birlikte kullanılacak olan donanımı kullanma konusunda kendimi yeterli görüyorum.**	□1	□2	□3	□4	□5

HİZMET İÇİ EĞİTİM

1	FATİH Projesinde hizmet içi eğitimin gerekli olduğunu düşünüyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
2	FATİH Projesi kapsamında verilen hizmet içi eğitimin yeterli olduğunu düşünüyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
3	FATİH Projesiyle birlikte verilen hizmet içi eğitim, akıllı tahta ve tabletlerin kullanımına önemli ölçüde fayda sağlamıştır.	□1	□2	□3	□4	□5

E-İÇERİK

1	MEB'in eğitim portalında (www.eba.gov.tr) alanımla ilgili yeterli e-içeriği buluyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
2	Hazırladığım ve derslerimde kullandığım e-içerikleri yeterli buluyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
3	FATİH Projesi kapsamında geliştirilecek e-içeriklerin oluşturulmasında öğretmenlerinde görev alması gerektiğini düşünüyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
4	FATİH Projesi kapsamında firmalar tarafından geliştirilen e-içeriğin müfredat için yeterli olacağını düşünüyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
5	Geliştirilen e-içerikler eğitim programlarında etkin kullanılmalı.	□1	□2	□3	□4	□5

ÖĞRETİM PROGRAMRAMLARINDA ETKİN KULLANIMI

1	Dersliklerdeki mevcut bilgi teknolojileri materyallerini verimli kullanırım.	□1	□2	□3	□4	□5
2	FATİH Projesi kapsamında kullanılacak tablet bilgisayarlar ve akıllı tahtalar öğrencinin derse ilgisini ve katılımını arttırmıştır.	□1	□2	□3	□4	□5
3	Dersliklerde kullanılacak akıllı tahta ve tabletler öğrencinin başarısını arttıracaktır.	□1	□2	□3	□4	□5
4	Öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime bakış açıları klasik eğitime nazaran daha olumludur.	□1	□2	□3	□4	□5

BİLİNÇLİ, GÜVENLİ, YÖNETİLEBİLİR VE ÖLÇÜLEBİLİR BT VE İNTERNET KULLANIMININ SAĞLANMASI

1	Ders programına internetin bilinçli ve güvenli kullanılmasını içeren derslerin konulması gerektiğini düşünüyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
2	Tabletlerde kullanılacak yazılımla öğrencilerin derse katılımlarının sayısal olarak takibinin sağlanabilmesini olumlu buluyorum.	□1	□2	□3	□4	□5
3	Tablet bilgisayarların öğrencilerin teknoloji okuryazarlığını arttıracağını sağlayacağını düşünüyorum.	□1	□2	□3	□4	□5

EK-3

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı: BAŞDUVAR, Cihan

Uyruğu: T.C.

Doğum tarihi ve yeri: 12.09.1984 Mersin

Medeni hali: Evli

Telefon: 0 507 743 5863

e-mail: cihanbasduvar@yahoo.com

Eğitim

Derece	**Eğitim Birimi**	**Mezuniyet tarihi**
Lisans	Yıldız Teknik Üniversitesi/Matematik Müh.	2006
Lise	Erdemli Anadolu Lisesi	2002

İş Deneyimi

Yıl	**Yer**	**Görev**
2007-2012	Hava Kuvvetleri Komutanlığı	Muhabere Subayı
2012-…	DSİ 5. Bölge Müdürlüğü	Mühendis

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Tenis, Bilgisayar teknolojileri, Sinema.